

April 2010

Št.

047

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI

ULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Katja Bizjak

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Smiljana Bradonjić, Mirjam Gostinčar, Janez Kompare, Anica Kozjek,

Roman Lasnik, Miran Možina, Marko Nakrič, Urban Tarman,

Nina Vareško, Aleš Verhovnik

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Katja Bizjak

Ilustracije:

Ban, Marijan Černigoj, Miha Gračner,

Nik Knez, Damjan Majkić

Fotografiji na ovitku:

Tomislav Gruđen - GTS

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipa d. d.

SMS-KOMENTARICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- Ministrstvo za zdravje --

FIHO -- Urad RS za mladino -- Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

NAŠA RES-NIČNOST

foto: Maruša Bertoncelj

*Resnica je podobna koprivi: če se je dotakneš,
te zbode, če pa jo krepko držiš, ti ne more ničesar.*
Jacob Saphir

Da se april odpre z dnevom lažnivcev, ve vsak. To ni nič novega, niti nič pretresljivega, kar bi prineslo adrenalinski šok, ki bi morda vplival na naše telesno ali duhovno zdravje, počutje, saj imamo kombinacijo maskarade in dneva lažnivcev po malem vsak dan v letu. Veliko tega na svetovni, državni ravni, srednje v službi, malo doma. Ali obratno – vsak zase ve. Da ena od osnovnih definicij revščine prav to deli na absolutno, relativno in subjektivno, tega pa ne ve vsak, kar še ne pomeni, da revščine ne (ob)čuti. Absolutna revščina je obrazložena kot preživetveni minimum (malo hrane, malo zdravja, slabo bivališče, glavno, da se ne crkne); relativna je pogojena s standardom določene družbe – tako gre lahko komu, ki se uvršča med revne v razvitejši državi, bolje (oziroma ima višje prihodke) od tistega, ki se v manj razviti državi uvršča med bogataše, razkošneže; subjektivna revščina pa je pogojena z dojemanjem vsakega posameznika, ali se počuti revnega ali bogatega. Skoraj več kot o revščini in socialni izključenosti je napisanega o resnici. Tako preprosta beseda, tako spolzek pojem. Še hitreje se nam izmuzne, ko jo skušamo analizirati in vtakniti v kalup. Vsaj navzven prežeta s splošno apatijo sodobne (povprečne) družbe pa zadnje čase v svoji glavi počnem ravno to – no, ne prav zagnano, a tlačim jo v zgornje definicije, kjer revščino zamenjujem z resnico. Kaj pa vem zakaj – morda zato, ker mi v prvoaprilem času, ki zadnja leta traja vse leto, paše nekaj, kar vsaj teoretično diši po resničnem ... Res-ničnem?

Torej absolutna, relativna in subjektivna resnica? Absolutna je tista prava, vseobsegajoča, nedvomna, dolga in široka. To, da je Zemlja okrogla, to, da sta moški in ženska različna, to, da je črna temnejša od bele ... Najlažje je absolutnost določiti povsod, kjer se lahko zanesemo na materijo, na fizično in logično. Zato trditev, da je ljubezen potrebna za harmonično bivanje, takoj dobi nasprotnike in jo vržejo v kak drug predal. Oh, zakaj že?

Relativna resnica se potemtakem kaže kot trditev, ki je (na primer) na enem koncu sveta sprejeta kot resnica, da drugem pa kot laž, zmota. Zgovoren primer se kaže pri enem osnovnih verskih vprašanj: ime boga. Je edini in pravi bog Bog? Alah morda? Potem pa toliko trupel le zaradi relativne resnice – fej jo bodi!

Kaj pa subjektivna resnica? Tale je sploh zanimiva. Vse, kar nekdo vidi, čuti, dojem, je pač (njegova) resnica. Predvsem zaradi te resnice se koljemo v vsakdanjem življenju – zjutraj uradno, popoldne neuradno. Kup pojmov, kot so na primer demokracija, politika, umetnost ..., so le – grdo rečeno – izrodek (posameznikove) subjektivne resnice. V demokraciji se na primer vpleteni borijo za to, da njihova osebna resnica s pomočjo njihove moči postane absolutna ali pa vsaj začasno relativna, dokler ne doseže absolutnega. V politiki je nekaj podobnega, saj ima le-ta vsaj nekaj demokratičnih sorodstvenih vezi, umetnost pa je potem itak vse tisto, kar tako poimenuješ, kar se ti kot umetnost zdi ... Ljubši od zgoraj samooklicanih definicij resnice so mi pregovori o njej. Več navdih in file za razmišljanje je v njih! Meni sta ga pred kratkim dala dva iz prejšnje številke. Prvega, da je najdražja stvar na svetu glasno izražanje resnice, je podpisal Sony, drugega, da je včasih lažje živeti v zmoti, kot biti preblizu resnice, pa Klošar. Brez veze, da možgani razlagajo absolutno, relativno in subjektivno (resnico), če je srce daleč stran, pa dodajam sama. Kadar je srce »stran«, smo obsojeni na večni prvi april. »Če tolikokrat ponavljamo neumnosti, zakaj ne bi enkrat še resnice?« je dejal že Goethe. Si upate, si upamo?

Katja Bizjak alias Matilda M. Dobro

Kazalo:

2	UVODNIK
3	TO SEM JAZ
5	OTVORITEV POSREDOVALNICE BO ...
6	BOŽJA NAPAKA
7	MOJE ŽIVLJENJE
7	SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
8	TAUBI
9	TATU ZGODBA
10	KRIKI IZ OPRANE LOBANJE
12	NEKAJ CESTNIH
13	ANEKDOTE IZ PRODAJE
14	DOGODKI
16	TISOČ TELES ZA TISOČ KOLES
17	SOL IN KOPER
18	SLOVENIJA KRŠILA EVROPSKO SOCIALNO LISTINO
19	ENIGME IZ STIGME
20	GOSTUJOČI KOLUMNIST
21	PAMFLET
21	KRALJ IN KRALJ
22	KRALJEVI RECENZOR
23	LJUDSKA KUHA
24	IZZA REŠETK
24	JAZ NISEM NANDI, JAZ SEM FERDINAND!
25	GOGIJEVA KOLUMNA
26	PISMA BRALCEV
27	PRED 100 LETI
28	BREZPLAČNE PRIREDITVE
28	ULIČNI HOROSKOP
29	OGLASNA DESKA
30	RAZVEDRILO

To sem jaz:

ELVIS AARON KING VIRC

foto: osebni arhiv

Rodil sem se 3. 5. 1973 kot Marko Virc v Novem mestu. V začetku leta 1990 sem dobil prvo sobo – stanovanje. 22. 4. 1990 pustil šolo idiotizma povprečnosti. Ker ne imel prijateljev – niti enega, ne denarja, ne dovolili delati, je Dnevnik postal moj simbol preživetja. 21. 7. 1991 se je začela moja kariera, postal sem njegovo veličanstvo – princ Elvis Aaron Virc. In največja osebnost vseh časov. 15. 4. 1994 se je Dnevnik razvil v iskanje resnice z vprašanjem: Ali je bog? Kaj je bog? In začela se je pot resnice, ki me je iz prvega stila (rock'n'roll), v katerem sem drugi najboljši vseh časov, razvila v stil božjega kraljestva. Sprememba priimka 19. 6. 2000 v končni rezultat: Elvis Aaron King Virc.

Tri stvari, na katere sem najbolj ponosen:

1. ob Dnevniki in zaradi njih – poleg sebe, gena staršev, Elvisa Presleyja in možnosti biti sam – postal največja osebnost vseh časov in z leti postajam le še večji in večji od sebe in drugih. Osebnost sta znanje in normalnost. In le tak lahko človek je, vodi in razvija svet;
2. da po tako težkih nečloveških in neznosnih razmerah (brez prijateljev, denarja, ženske) preživel in dočakal toliko let;
3. da napisal takšno količino zapiskov: 85 Dnevnikov, 14 000 strani, 72 kilometrov. In še vedno pišem ... In delam, da se teorija *kako preživeti* spremeni v *živeti vsaj z osnovnimi potrebami* (delo, denar, mir, vonj, prostor). Namen mojih zapiskov je moje osebno zadovoljstvo. In kot družbeno bitje vsakemu pomagati, da začne razmišljati pozitivno, pridobi znanje in si ustvari misli idealnega sveta. Da bi svet in naše življenje postala normalna. Namen je revolucija (pozitivnosti).

Elvis Aaron King Virc

**OSEBNOST STA ZNANJE IN NORMALNOST. IN LE
TAK LAHKO ČLOVEK JE, VODI IN RAZVIJA SVET.**

NE UKVARJAM
SE Z DRUŽINO.
WWW.BREZDOMCI.ORG

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR
tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

RASTEŠ IN SE RAZVIJAŠ,
VEČAŠ;
PLEMENITIŠ SI KRI
IN VGRAJUJEŠ SEDANJOST VASE —
JO ZAJEMAŠ Z VELIKO ŽLICO.

PREVZAMEŠ ME IN PRESUNEŠ,
VŽGEŠ SE VAME —
ME PREŽAMEŠ,
DA SE IZGUBIM
IN ZNOVA NAJDEM V TEBI.

PETER PITAMBAR PANGERC

04
KRALJI
ULICE

foto: Matilda M. Dobro

Kdo in kaj sem — človek na videz, v sebi imam votlino, kjer se pleteta smrad in pajčevina, nekje v meni spi pošast, ki se je sramujem. Povzročam bolečine tistim, ki mi pomagajo. Pomagajo preživeti. Preživeti kljub temu, da sem pošast. Grizem samega sebe. Kaj komu ni všeč, me ne briga. Ampak še vedno približno vem, kaj je prav in kaj ne.

Kavica

LIST PAPIRJA

Spet sem tu v tej sobi,
v zmedi sem spil čaj,
misli letajo in se zaletavajo,
ne vem kam, a sploh ostajajo,
sosed gleda TV, spet je padu not
in se zleknu v kot svoje tople postelje.
Jaz tu sedim in hitim po listu papirja,
ki ga vidim pred seboj,
zdi se mi, da stvari,
ki na tem listu so,
sploh ni, samo pisava zmedenega človeka,
ki jih zapisuje, da ne misli o stvareh,
ki so in niso.

Resnica med temi zidovi tega objekta —
ali kletka, ki si jo človek naredi,
ko misli ali se na stvari, ki so,
obrne s hitrostjo in se mu zazdi,
da ga sploh ni, da tava nekje
v blodnji svojega jaza —
in to ga zelo boli.
Zgubil je tiste stvari,
ki veselile so ga,
in zdi se mu, da ni sam
v tem svetu sanj, resnice,
laži, hinavstva, izkoriščanja, vojn,
revežev, bolnih ljudi, ljubezni, romanov
knjig, gradov, to se mu zdi ...
Ampak še zmeraj sam v kotu sedi
in se cmeri ali reži,
kaj se vam zdi, povejte to vi?

Danilo

ZAČETEK

Živeti je težko,
a vendar lahko,
če je cilj dosegljiv.
Eh, kje je zdaj
tisti čas življenja,
ej, ne pozabi ga,
ko si se ti rodil.

Anči

OTVORITEV POSREDOVALNICE RABLJENIH PREDMETOV BO 13. APRILA OB 17. URI NA POLJANSKI 14 V LJUBLJANI!

Vabimo vas, da nam podarite stvari, ki jih ne potrebujete več. Sprejemamo jih vsak torek in sredo od 12h do 17h na Poljanski 14 ter vsak dan od 10h do 16h na Pražakovi 6 ali po dogovoru. Dobite nas na e-naslovu: kraljiulice@gmail.com ali telefonskih številkah 041 291 760 in 059 022 503.

SPREJEMAMO:

- manjše predmete (nakit, okrasne predmete, škatlice, vaze, torbe, obeske, albume, bloke, vrtno palčke ...),
- manjše pohištvo (stojala, omarice, mizice, stole ...),
- male gospodinjske aparate in drugo tehniko,
- keramiko, posodo, pribor,
- igrače, CD-je, družabne igre,
- športne rekvizite,
- glasbila,
- starine,
- blago,
- knjige,
- slike itd.

NE SPREJEMAMO:

- velikega pohištva (postelj, omar, jogijev, večjih miz),
- računalnikov, tiskalnikov,
- večjih gospodinjskih aparatov (pečica, hladilnik, pralni stroj ...),
- predvsem pa ne nedelujočih, slabo ohranjenih električnih aparatov.

foto: Nona

foto: Tomislav Gruden - GTS

V mesecu marcu, in sicer 6. 3., je zopet zaživela stojnica posredovalnice rabljenih predmetov. V lepem sončnem vremenu s pomočjo rahlega vetriča se je naša ekipa zbrala že ob osmi uri na istem mestu. Z lepo organizacijo smo oživeli stojnico in jo varno pripeljali do konca. Opazi se, da je ekipa zelo uigrana, saj nisem opazil nobene napake. Končno pa je prišel čas, da bodo sadovi stojnice pokazali svojo pravo stran in neskončno pričakovanje trgovine bo poplačano, kajti s 13. aprilom se končno odpre. Zato vse poznane in nepoznane stranke vabim na otvoritev in se zahvaljujem v imenu vseh za podarjene predmete, kajti marsikatera odvržena stara roba je in bo šla v novo rabo in v take roke, kjer bo še nekaj časa krasila domove. Vidimo se zopet prvo soboto v aprilu!

Pavliha Roman

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 4. razvojne prioritete: »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in 4.1 prednostne usmeritve »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

BOŽJA NAPAKA

06
KRALJI
ULICE

Bil je lep pomladni dan. Pozno popoldansko sonce je prijetno gredo. Rahel veter se je lovilo in šumel v krošnjah dreves. Sveže zeleno listje je komaj pognalo. Blagi sončni žarki so skozi krošnje iskali poti, pobliskavali in na tleh risali poplesavajoče vzorce. Živo žvrgolenje malih ptičev, ki so se vseprek spreletavali in že iskali in pripravljali gnezda, je polnilo prostor. Narava se je odpirala in z njo se je prebujalo in rojevalo novo življenje.

Navzdol po ulici je prihajalo brhko mlado dekle. Kakšnih osemnajst bi ji prisodil po njeni ženski postavi. Po svojem videzu in gibih pa je bila kot petletno dekletce. Široko nabrano dekliško krilce ji je opletalo okoli kolen in ji brez sramu razgaljalo njene vitke in dolge noge. Preširoka topla pletena volnena jopa, do vratu vzorno zapeta z vsemi gumbi, je bila pravo nasprotje njenih naivno razgaljenih nog in je temu navkljub dokazovala otroško sramežljivost. Vsega tega se ona ni zavedala. O vsem tem ni razmišljala.

Njene misli so bile povsem druge. Nihče ni videl v njeno notranjost. V njeno nenavadno bogato notranjost. Kaj je tam, kaj se tam skriva, je vedela samo ona. So njene misli take kot misli vseh drugih mladih ljudi? Tam, kjer so želje, ljubezen in hrepenenje?

Razumela je petje ptic. Ljubezenski spev, ki jo je obkrožal. Znala je prisluhniti vsaki ptici posebej. Čutila je s pticami, njihovo igrivo veselje in ljubimkanje. Zdelo se ji je, da to, kar sliši, igra v njej. Strune njene duše so se odzivale.

Znala je prisluhniti tudi ljudem. Pazljivo in natančno in prepoznavala vse to, česar običajen človek ne sliši. V običajnem govoru, v tonih, visokih in nizkih, gladkih in hrapavih, počasnih in hitrih, zaletavih in umirjenih, trepetajočih in mirnih je prepoznavala strah, nasilnost, samozavest, lažnivost, iskrenost, stisko, premetenost, neumnost in bistrost, veselje in žalost ... Cel spekter neke duše.

Pri vsem tem pa ni razumela, zakaj so ljudje hudobni, zakaj lažejo, zakaj prizadenejo eni drugim bolečino? Zakaj so nasilni? Zakaj se med seboj pobijajo? Zakaj se vse to dogaja? Zakaj ne živijo v čisti ljubezni? Na vsa ta vprašanja, ki so jo stiskala v prsah, ni mogla odgovoriti. Vse to pa jo je od ljudi še bolj oddaljevalo.

Njena bogata domišljija jo je vodila po skrivnih poteh njene neraziskane duše. V njej je živela svoj pravljični svet. Živo, kot da bi bilo resnično. Toda to ni bilo dovolj. Ko se je prebujala v resničnost, je bilo to zanj veliko razočaranje. Navkljub vsemu je bila zemeljsko bitje.

Pa vendar, bog ji je dal lepoto in bog ji je dal pamet. Lepote ni cenila. Niti pameti. Čeprav se je zavedala, da je pamet tista, ki ji je razjasnila toliko skritih vprašanj. Vedela je, da ravno pamet polni in bogati njeno življenje. Po drugi strani pa je verjela, da je pamet tudi vir njenih težav. Njenih dvomov in nepojasnjenih vprašanj.

Čeprav je veliko tistega razumela, kar nekateri dojamajo – ali pa tudi ne – šele v pozni starosti, pa ni mogla razumeti same sebe. Sama sebi je bila največja uganka. Vedela je, da ni taka, kot so njeni sovrstniki. Mnoge noči je zaradi tega pre jokala. Želela si je biti kot drugi. Njena mlada duša je hlepela za tistim, kar ji ni bilo dano. Vse to, kar je imela, pa tega ni moglo nadomestiti.

Vse življenje je bilo še pred njo. Vse želje in vse sanje. Vse je bilo še pomladni dan. Lepa, nedolžna in polna življenja. Kot cvet, ki čaka, da ga utrگاš. Toda ona je bila tista, ki je dvomila v to, da bo ta cvet kdaj koli ubran. Vedela je eno. Da tega ni kriva ona. In da ničesar ne more storiti. Po njenih žilah se je pretakala kri. Njena mlada duša je hlepela in trpela. V njeni zaprti neizživeti duši mladega dekleta so besneli viharji. Razjedalo jo je trpljenje.

Prihajala je vse bližje. Po starih, v času izlizanih granitnih kockah, s katerimi je bila še vedno tlakovana stara mestna ulica, je počasi, negotovo in plašno lovila korak.

Rahel večerni veter se je nagajivo igral v njenih komaj valovitih svetlo pšeničnih laseh, ki so ji preko ramen padali po hrbtu do pasu. Na polnih ustnicah ji je igral rahel smehljaj. Deviška milina je sijala z njenega bledoličnega, a nadvse lepega dekliškega obraza. Strmela je nekam daleč, daleč predse, kot bi se hotela zazreti v svojo še odprto in neizdelano prihodnost. Z dolgimi razprostrtimi nežnimi prsti si je, kakor bi si solze brisala z očmi in lic, ves čas spretno odstirala lase, ki jih je tja vedno znova nanašal veter.

Bila je kot angel, ki je stopil z neba in

zgoraj pozabil krila. Pomladni dan je bil kot narejen za vso to lepoto, ki se je razprostirala naokoli in s svojo igrivo svežino in življenjsko radostjo vsrkavala lepoto te čudovite deklice. Bil je dan, ki bi ga bog ustvaril zanj, če bi to zmoгel. Toda naredil je napako. Že dolgo poprej.

Tistega usodnega dne jo je bog zapustil. Dopolnila je ravno tretje leto. Nad jaso, po kateri je tekala, se je spreletavalo nešteto živopisanih metuljev. V visoki travi, ki je segalo malemu dekletcu skoraj do pasu, je z visoko iztegnjenimi ročicami navdušeno letala od metulja do metulja. Nenadoma se je razsvetlilo, kot da bi se razpočilo sonce. Pod njo je eksplodirala bomba. Odnegli so jo v bolnico. Rešili so ji življenje, toda ne tudi vida.

Pobliskavajočih sončnih žarkov, zelenih trepetajočih listov, drobnih žvrgolečih ptic, svojega lepega obraza ... njene oči niso videle. Vse te lepote, ki jo je obkrožila, njene oči nikoli ne bodo videle. V rahlo iztegnjeni roki je držala palico in z njo pred seboj potrkavala po neravnih kamnitih tleh. Tok, tok, tok se je palica odbijala od trdih kamnitih kock in deklici kazala pot. Ni se ozirala nikamor. Počasi je sledila palici, ki je izmenično poskakovala, zdaj levo, zdaj desno. Po neravnih tleh je plašno in negotovo lovila korak. Široko odprte sinje modre oči so izpod dolgih trepalnic nepremično strmele naravnost naprej, v prazno. Na rožnatih ustnicah ji je igral komaj opazen smehljaj. Tok, tok, tok se je slišalo drobno udarjanje po granitnih kockah, s katerimi je bila tlakovana ulica. Tok, tok, tok je vzdolž ulice odzvanjalo potrkavanje in se prepletalo z živahnim žvrgolenjem drobnih ptic, ki so snubile v krošnjah dreves.

Klošar

P. S.: Vsaka slučajnost je izključena. Zgodba je namreč resnična. Je samo ena med mnogimi. Slava, čast in naše občudovanje pa gre pri tem tudi našim vrlim politikom, ki so v Bosno tihotapili orožje. Nedolžne žrtve otrok so tudi druge po svetu. Brez števila jih umre ali pa so dosmrtno pohabljeni. Naš doprinos k temu je danes v Iraku in v Afganistanu. Morda bomo že jutri v svoji pravični misiji udarili na Afriko. Kapitalizem v svojem zadnjem vzdihljaju lahko preživi samo še z vojaško agresijo in eksploatacijo revnega sveta. Človeške žrtve so pri tem samo nekoristen stranski produkt.

MOJE ŽIVLJENJE, 2. del

V svojem življenju nisem imela sreče. Sedaj sem se posvetila sama sebi in začela hoditi na psihoterapijo – kot pomoč za delo na sebi in vzgojo otrok. Pri neki gospe na Viču sem si našla sobico, spet pa so nastopile težave s službo. Za prejšnjega delodajalca ne delam več, sem pa že poslala tri nove prošnje za delo. Za eno službo sem že imela razgovor, na dva odgovora pa še vedno čakam. Tudi v ponedeljek imam razgovor za delo v drugem čistilnem servisu. Odločila sem se postati vestna in jemati stvari bolj življenjsko. Veliko mi pomeni tudi pogovor s prijateljem, ki mi že nekaj časa stoji ob strani. Ko mi je hudo, se je vedno pripravljen pogovarjati z mano. Odločila sem spremeniti svoje življenje tako, da se zaposlim, dobim stanovanje, vzamem hčerki nazaj iz rejništva in da zaživimo skupno življenje. Podarila jima bom veliko ljubezni in podpore, se posvetila samo njima, kajti onidve sta zaklad mojega življenja, za njiju je vredno živeti, kajti mati je samo ena in edina oseba, ki zna ljubiti svoje otroke od rojstva naprej. Čeprav mnogokrat v življenju pride do padcev, nikoli ne smem pustiti, da bi se svet zrušil do konca in da se ne bi mogla več pobrati s tal. To bi bila velika nemoč, zato tudi hodim na društvo Kralji ulice, kjer dobim vsaj kanček upanja za nadaljnjo pot v življenju.

Saša H.

Miha Gračner

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 2. del

Nekako se mi je zdelo, da si je dala prevelik odmerek droge, in sem se bal, da si je dala *overdose*. Še vedno brez besed sem jo pospremil v spalnico, kjer jo je kmalu zmanjkalo. Nisem imel miru in sem ob njej bedel, čeprav bi se najraje ulegel in zaspal. Vsake toliko časa sem potipal njen utrip in preveril, če je še živa. Strah, ki sem ga pri tem občutil, je bil neizmeren. Kaj bi se zgodilo, če si je res dala *overdose*? Kakšen odgovor bi dal policiji, ki bi me našla zraven mrtve ženske? Bedel sem nekaj časa, nakar me je v nekem trenutku zmanjkalo in sem zakinkal na fotelju zraven njene postelje. Zbudilo me je rahlo zbadanje v ramo. Odprl sem oči in jo zagledal vso nasmejeno. Ne morete si predstavljati olajšanja, ki sem ga pri tem čutil. Ko sem ji povedal, zakaj sem zaspal na fotelju, je najprej obnemela, nakar se mi je s solzami v očeh vrgla v naročje. Nisem vedel, kaj naj storim, saj me je tak izliv čustev zelo presenetil. Ko se je nekako pomirila, mi je rekla, da lahko zaspim, saj je bila nedelja in se ji ni bilo treba bati nezaželenih obiskov. Moj spanec je bil zelo nemiren in raztrgan. V polsnu sem si predstavljal odgovore policiji, ki bi me imela za krivca, saj bi po njihovem mnenju jaz bil tisti, ki ji je priskrbel drogo. Ko nekako nisem več mogel zdržati tega stanja, sem vstal. Našel sem jo v kuhinji, kako nemo strmi v skodelico kave. Bila je tako zamišljena, da nekaj minut ni opazila, da stojim pri vratih. Ko je v nekem trenutku povzdignila glavo, je iz njenih ust prilezel krik presenečenja. Pritekla je do mene in me objela. Tako sva stala nekaj minut, ko se je v nekem trenutku sesedla, kakor da bi hodila celo noč. Ponudila mi je kavo, ki sem jo s hvaležnostjo sprejel. (Se nadaljuje.)

Marko Nakrič

KAM?

Čakaš dneve in noči,
mesece in leta,
upaš vsaj na milosti,
ko preteče mnogo časa,
zavedaš se njegove zmage,
ti pa le konfuzen tam stojiš
pred križiščem svojega poraza,
z brezupnim tem pogledom
v pokvarjen semafor strmiš ...

Gwen

NJE ROŽICA NE OVENI

Našel sem
svetlo zeleno gumico
z rožico.

Čutil sem to
nežno dekle.

Čakal sem jo
s svetlo zeleno gumico
in rožico v dlaneh.

A je ni in ni bilo.

Še danes jo držim
v dlaneh,
svetlo zeleno gumico
z rožico.

A nje ni in ni.

Sprašujem se,
kje to nežno dekle
živi.

In zakaj izgubila je
svetlo zeleno gumico
z rožico,
ki ne oveni.

Anastasia Om

foto: Matilda M. Dobro

TAUBI, 13. DEL

Ekskluzivni intervju o problemu narkomanije s Taubijem, glavnim junakom knjige Tomaža Goloba: Ponovno rojen. V nadaljevanjih. Gre za intervju s samim seboj.

Kdo lahko prepriča narkomana, da se gre zdraviti?

Že v prejšnjem odgovoru sem pisal o vzrokih in prisilah do narkomana, da se le-ta odloči za zdravljenje. Če sem bolj natančen, je vsak narkoman na nek način prisiljen (bodisi s strani svojih bližnjih, okolice ali okoliščin). Ta prisila ga lahko tudi spremlja nekaj časa, vendar se mora te misli o prisili čim prej znebiti, saj se zdravi zase in ne za druge.

Don Pierino: »Kdor pride v komuno, običajno to stori, da bi ustregel staršem, bratom, ženi, otrokom ali prijateljem, čeprav bi mu moralo biti jasno, da dela največjo uslugo sebi, ker bo spet našel

veselje do življenja in moč, da bo znal upati in dati svojemu življenju smisel. Zato je vse, kar bodo od njega zahtevala pravila in obveznosti, ki izhajajo iz razmerja do drugih, naravnana v to, da bo znova našel ravnotežje, svoje pravo mesto ...«

Ne samo da je pomembno, temveč je odločilno, da gre narkoman na zdravljenje z zavestjo, da to dela zase in za svoje dobro. Če gre na zdravljenje trdno prepričan v to, da je zanj bivanje v terapevtski skupnosti le zguba časa in da se tam ne bo ničesar naučil, potem zdravljenje res ne bo uspešno in je bolje, da sploh ne gre v komuno. Ogromno jih je

prišlo v komuno s tako mislijo, in kdor je v komuni ni spremenil, je predčasno odšel in se vrnil nazaj na cesto.

Mnogokrat narkomani v komuni nismo videli lastnega napredka, vendar so ga videli naši starši, sorodniki. Tu se je najbolj pokazal namen in pomen komune. Nismo igrali pred njimi, češ: »Zaradi vas smo tu.« Bili smo takšni, kot smo. Goli pred vsemi z vsemi svojimi vrlinami in slabostmi. Le tako smo lahko napredovali. Tisti pa, ki se tega niso zavedali, so trpeli in kmalu odšli.

Tomaž Golob

TATU ZGODBA

Prvi tatu se imenuje Blue Emperor, ki je vrsta metulja, drugi s trnkom pa je simbol iz časov, ko sem bila še ujeta v droge.

Babette

foto: Tomislav Gruden - GTS

foto: Tomislav Gruden - GTS

09
KRALJI
ULICE

PROŠNJA

POD VSAKIM KAMNOM IŠČEM SREČO,
LJUBEZNI NORO SI ŽELIM,
PRIŽGANO LUČ V STARI HIŠI,
PO OGNJU HREPENIM.

KAJ VSE BI DAL ZA ŠE EN DOTIK
TVOJEGA TELESA,
NAMESTO VSEH KOZARCEV VINA
S TEBOJ BI ŠEL V NEBESA.

KO ZAMIŽIM, TE SPET OBČUTIM,
OBJEMAŠ ME KOT TISTO NOČ,
KO SKUPAJ TRGALA SVA ROŽE.
»PRIDI, PRIDI MI V POMOČ!«

KATARINA KALABA

OBVESTILO UREDNIŠTVA

Ker so na uredniškem in sestanku prodajalcev že več časa padale pobude in želje po spremembi koncepta naslovnice, smo pobudo tokrat podprli! Sprednja stran ostaja z manjšimi odstopanji nespremenjena, na zadnji strani pa bo od sedaj naprej predstavljena oseba (ali več oseb), ki je na nek način povezana z obrazom z naslovnice. Tako boste spoznali tudi prijatelje, prijateljice, stalne kupce, znanke in znance, sorodnike, sodelavce, sodelavke, ljubljence in ljubljene – ter brez dvoma še koga čisto »tretjega«, ki jih imajo naši modeli.

Če želite biti na zadnji strani naslovnice s svojim najljubšim prodajalcem ali prodajalko tudi vi, pa mu oziroma ji to brez zadržkov in sramu omenite. Morda boste prav kmalu kupili »vajin« izvod!

Uredništvo

IRENA, LAHKO NOČ

Vem, da v meni vedno budna boš. Lepi trenutki, brez zlaganega, manj intenzivni, brez tvojega reka o bolečini. Ja, zajebala si. Jst pa v jok. Pogrešana boš.
Daj, oglesi se!

Tomislav Gruden - GTS

Fotozgodba:

KRIKI IZ OPRANE LOBANJE

Na skorajšnjo uradno pomlad, 16. 3. ob 21h, smo Kralji ulice imeli svečano odprtje prodajne razstave Nadoglasov z naslovom Kriki iz oprane lobanje. Tisti dan smo se v najrazličnejši postavi zbrali v Trnovem – naš gostitelj je (bil) KUD France Prešeren. V galeriji je bilo med zdravo pogostitvijo – jabolki in sadnimi sokovi – kar precej obiskovalcev in obiskovalk, ki so prišli potešiti svojo radovednost, za kakšne krike pravzaprav gre.

Gre za serijo družbeno reflektivnih oglasov, t. i. anti-oglasov, ki smo jih poimenovali Nadoglas. Ti so plod posameznikov ali skupin, ki so na najrazličnejše načine vključeni naše društvo: kot uporabniki, prostovoljci, strokovni delavci ... Večina del je ustvarjenih v tehniki računalniški kolaž.

Z Nadoglas – vsi so bili v letih 2008 in 2009 objavljeni v časopisu Kralji ulice – izpostavljamo aktualne družbene problematike, jih na ostro humoren način problematiziramo in ob tem opozarjamo na sledeče tematike: sodobna potrošniška družba, socialna izključenost, revščina, brezdomstvo, negativne socialne posledice sodobnega načina življenja, problematika manjšin, diskriminacija na podlagi razredne, verske, spolne, etnične ali kulturne pripadnosti.

Vsebinsko so zamišljeni kot zrcalo družbe, ki svojih najbolj samoumevnih lastnosti in problemov pogosto ne zmore videti, dokler ni prepozno. Lahko jih razumemo tudi kot protipol tradicionalnim oglasom, katerih glavni namen je prodajati in podpirati

ustaljen način funkcioniranja družbe. Ponatis posameznega Nadoglasa (s podpisom avtorja), ki vas bo najbolj očaral, lahko kupite po ceni 20 evrov. Naročite ga lahko na e-naslovu: nina.varesko@kraljiulice.org. Ves denar bo namenjen delovanju društva Kralji ulice.

Galerija je odprta vsak dan med 11. in 24. uro, v nedeljo pa med 15. in 24. uro. Razstava bo v KUD-u Franceta Prešerna – Karunova 14, klubska soba, 1. nadstropje – na ogled do 19. aprila. Vljudno vabljeni, da nanjo »vržete uč« ter nam v knjigi vtisov in iztisov pustite kakšno sporočilo.

Matilda M. Dobro

010
KRALJI
ULICE

Postavljanje razstave dan pred odprtjem

Razpravljajoča gneča

Nekaj pozornosti je požel tudi objektiv

Lomilka jabolk

Že se obeta prvo prodano delo

Lomilec src

Dva izmed razstavljenih

Vitamini, veselje in kultura

NEK cestnih AJ

HVALNICA NORCEM!

Norci, saj niste vi krivi!
Objema vas plesniv skalnati zid.
Gleda šakalski obraz zunaj.
Notri previdno oko brez toplih rok.
Vse sobe samo elektrošok.
Norci, saj vi veste, kaj je modrost.
Le pišite besedo norosti,
da nas ne postane strah.
Zemeljska krogla norcev – eni bolj,
drugi manj.
Ti ne razumejo večjih,
ki čakajo le ljubezen in spoznanje,
da krivi so ti manjši norci.

»Nikoli več ne smela bi ljubiti?«
spet utrujen krik utrga se v klic.
Jedro išči, belo, trdno brez bodic.

Barbara Jozelj

V MESEČINI

Hladen vetrič me boža po licih,
premočenih od solz. Jočem. Jočem
od žalosti, obupa, silne nemoči.
Jočem, ker s tal pobiram polomljene
koščke, kot bi pobirala črepinje. Te
črepinje so bile včasih sanje: Sanje o
boljši prihodnosti ...
Kaj je ostalo od teh mogočnih
fantazij? Le črepinje sreče, ki jih ni
moč več zakrpati.
Ti in jaz sva kot ptici, zaprti v
kletko. Rada bi poletela, rada bi
bila svobodna, a sreča in svoboda
sta onkraj rešetak. Močnih rešetak, ki
nama preprečujejo, da bi poletela.
Z upom legava spati, a že naslednje
jutro prinese kruto realnost, novo
razočaranje. Ali res ne obstaja košček
na tem svetu, kjer bi lahko bila

srečna, svobodna skupaj za zmeraj?
Špet stopava po črepinjah in se
ranjena sesedava. To, kar so nekoč
bili veliki upi prihodnosti, so sedaj
le še boleči spomini.
Tisoče luči se je prižgalo tam
zgoraj na temnem nebu. Drobne
kresničke na nebu so kot sanje.
Tako veličastne in čudovite, a
vseeno tako daleč. So nedosegljive ...

Mateja Spjevak

MARQUEZ

(Iz zbirke Demoni, angeli in kurbe)

Ljudje so se smejali, moj bog, ko
vstopila v hotel Sto let samote,
njeni ljubezni v času kolere,
pismom, ki jih je zaman čakala,
v noči polne lune je praskala zid
z ometov, jedla kamne, sanjala
o prestolu, gnezdu, vrtnah, med
zobmi drobila steklo jutra, svetloba
jo je ubila, na trg je zmetala
steklenice, rože, vrata, srce in
glavo, njen velik dan slovesa,
peljite me počasi, naj spregledajo
slepici, oooooo, njen krik je razklal
nebo in srebrne lišice so naselile
strehe hiš brez korenin, ki so to
jutro plavale po morju, a ljudje so
se smejali, moj bog!

Franjo Frančič

UTRIP MLADOSTI, SMRT NOROSTI

Hodim tja v notranjost svojih
občutij, utapljam se tam v zrnu
svoje sreče, ki je sočasno tudi
beda vseh slabih razpoloženj in
neprestanih drznih nihanj. Vse
to si hočem utrniti v svoj drobni
um in analizirati dogodke, ki me
vlečejo nekaj časa v eno in nekaj
časa v drugo smer, potem pa me
pustijo tam sredi ničesar, poleg
velike pošasti, kakor da niso moja
last. V tisti kup tja, kjer me vsaka
nota posebej, ki utripa po mojem
telesu, razvrednoti, užalosti,
raztrga. Vzame mi dostojanstvo
in up, počasi jemlje voljo, apetit,
spanec, dobro počutje. Hodi
mimo moje raztresene slike. Kar
naenkrat nisem več tisti čudaški
robot, popolnoma otopen. Nisem

več tista oblika računalnika, ki ne
občuti ničesar. Postajam suženj
svojih občutkov, in to me bega, jemlje
pogum in me naredi tako človeško
šibkega znotraj moje duševnosti.
Poženem se v tek, da lahko za
trenutek zbežim stran od sebe, da se
lahko odtujim od svojega znanega
lika, od tiste pošasti, ki me preganja,
sledi in gleda. Pridem do znaka
prepada, se ustavim in ga pogledam.
Vzamem zalet in se zaženem vanj.
Hitro padem po strmem prepadu, tik
pred tlemi pa me zagrabi orel, ki ga
v tistem trenutku zasovražim v dno
svoje duše, ki se je le želela predati.
Obstanem šokiran in brez sape, v
mislih pa se mi jasno izpiše:
»Jebite se vsi orli!«

Žigažaga

PARKIRANJE V LJUBLJANI

Na žalost ne moremo parkirati
svojega avta tam, kjer ga moramo.
Doma sem iz Ljubljane in včasih grem
zvečer ven žurat s svojim avtom.
Ko se vrnem domov pozno zjutraj,
iščem parkirišče okoli svojega bloka.
Mislim, da je dovoljeno parkirati
avto okoli našega bloka samo našim
stanovalcem. Vsaj tako naj bi bilo ...
Če je že tako nekje zapisano, naj to
drži. To je velik problem v Ljubljani
in upam, da bodo to uredili. V centru
Ljubljane je naš predragi župan
Janković začel graditi garažno hišo.
Upam, da bo to rešilo ta problem. Pri
meni na dvorišču je čez noč zraslo
veliko parkirišče. Hvala bogu.

Ferdinand Kosi

APRIL

Tih deževen dan, dan, ko pošiljaš me
stran. Vseeno so ljudje, ki pošiljajo
me na drugo stran! V zori jutranji
čakaš, da me zbudi rosa jutranja ...
Nekoč me več ni. Sanjam. Oblake,
ki prodirajo skozi moje sanje.
Naenkrat, naenkrat te enostavno več
ni! Ljubim te!

Nataša Dembsky (posthumno)

ANEKDOTE IZ PRODAJE

IMATE KRALJE?

Večkrat se mi je zgodilo, da sem prodal kakšen izvod, ko sploh nisem prodajal. Tako sem se nekega dne vozil z mestnim avtobusom, se usedel, nakar me je neka gospa začela čudno gledati. To njeno opazovanje moje pojave je trajalo nekaj minut, nakar se je opogumila in me ogovorila z besedami, če prodajam Kralje in če imam slučajno kakšen izvod s sabo. Nasmehnem se in sežem v svojo torbo ter ji z veseljem prodam izvod. Tudi neki gospod je opazil to najino izmenjavo in se čez čas obrnil k meni z besedami, če slučajno imam še kakšen izvod. Nisem mogel verjeti temu srečnemu naključju, tako da sem tudi njemu prodal Kralja.

Marko Nakrić

NA TRŽNICI ME POGREŠAJO

Zadnjič sem se peljal z avtobusom v BTC in na neki postaji je vstopila moja redna stranka s koseške tržnice. Najprej je nemo obstala zraven mene, nakar se je nasmehnila in mi rekla, če sem vstal od mrtvih. Jaz sem se ji nasmehnil in ji zagotovil, da sigurno še nisem prestopil te meje. Začela mi je govoriti, kako me na tržnici pogrešajo in da so resnično mislili, da se mi je kaj zgodilo ali pa da sem naredil kako neumnost in pristal v zaporu. Ob vsej ironiji sem se začel smejati, nakar sva si izmenjala zadnje novice iz Kosez, ki so me razžalostile, saj sem zvedel, da sta umrla dva moja dobra znanca. Sicer sta oba bila v letih, a ko izveš za smrt nekoga, s katerim si dal toliko čez, te stisne pri srcu. Tudi ona je opazila moje spremenjeno

razpoloženje in se mi začela opravičevati, ampak sem jo hitro zaustavil in ji rekel, da bi za to prej ali slej zvedel, tako da se nima za kaj sekirati.

Počivajta v miru, Rajko in Ivan!

Marko Nakrić

ANEKDOTE S ČOPOVE

Na pusta sem šla prodajat na Čopovo ulico. Po približno pol ure pride mimo gospa rosnih let. Želi kupiti Kralja ulice in me vpraša, če imam kaj za nazaj vrniti. Jaz ji na žalost odgovorim, da imam samo en evro. A vseeno kupi Kralja in zanj da pet evrov. To me je v trenutku osupnilo ter hkrati presenečilo, saj imam ponavadi nekaj kovančkov več za takšne situacije. Hkrati pa naj bo vsem – tako kupcem in prodajalcem – taka situacija, ki sem jo doživela, na znanje.

Anči

Mimo mene že skoraj odide gospod srednjih let, ko se nenadoma obrne. V roko mi da dva evra z besedami: »Dva kralja bom vzel.« Ko mu ju dam v zameno, mi z nasmehom na ustih pove: »Da se bodo v vaši malo kulture naučili.« Gospodu se pri tem nasmehnem, se mu zahvalim za nakup ter se strinjam z njim. A v mislih se mi poraja, le kako mu bo to uspelo ...

Anči

ODNOS PRODAJALCA DO STRANK

Dandanes so stranke kot vedno: nekatere prijazne, druge pa malo neobzirne do prodajalcev časopisa Kralji ulice. Nekateri ljudje so zelo prijazni, gospodje v kravatah pa običajno tako škrti, da bi se ubili za en evro. Ravno kar se je pri meni ustavila gospa z otrokom, ki je kupila časopis. Enkrat si želim narediti anketo med strankami, da vidimo, kdo je priazen in kdo ne. Stranke zamahujejo z rokami

in odkimavajo z glavo, eni nas preklinjajo, drugi pa so prijazni. Oba z ženo Sašo sva do strank prijazna.

Kakšne pa so ženske do mene kot prodajalca? Ene so seksi, druge nezobzirne. Tiste, običajno stare med 18 in 35 let, so prijazne, tiste, stare med 40 in 60 let, pa predrzne. Kot prodajalec časopisa Kralji ulice bi marsikaj spremenil. Predvsem to, da bi bili vsi prodajalci do strank prijazni Seveda pa si želim tudi obratno. Bojim se, da se to ne bo zgodilo. Ko začnem prodajati, si zaželim, da bi čimveč prodal. Ker je cena enega časopisa le en evro, jih moram prodati vsaj deset, da imam kaj, ampak vedno nimam te sreče.

Lep pozdrav, dragi bralci in bralke!

Senad H.

RESNIČNA 36

Sedim na vlaku in se odpravljam proti Jesenicam. Ura je zelo jutranja, zato v rokah držim Žurnal in opazujem jutranje potnike, ki prihajajo na vlak. K meni prisede starejša gospa, mi priporoči zaželi dobro jutro. Vljudno ji odzdravim in naprej prebiram naprej. Poleg mene je moja maskota: torba z napisom Kralji ulice. Opazim, da je gospa že dvakrat pogledala proti njej. Ko jo pogledam, me gospa vljudno povpraša: »Kakšno je to društvo?« Jaz prijazno odprem torbo, kjer se nahajajo Kralji, in ji z veseljem razložim, kdo smo in kaj počnemo. Gospa se lepo zahvali, seveda pa moj trud poplača tudi z nekaj kovančki.

Roman

PREDAJA PULOVERJEV S KAPUCAMI

Študentska organizacija Univerze v Mariboru (ŠOUM) čez vse leto organizira veliko humanitarnih projektov. Letos se je odločila pomagati tudi brezdomcem. Študentje namreč želijo opozoriti na pomanjkanje osnovnih sredstev med ljudmi, ki spadajo v ogrožene skupine. Pomagati želijo ljudem, ki so se zaradi takšnih ali drugačnih težav znašli v neprijetni situaciji in ostali brez osnovnih sredstev za preživetje.

ŠOUM je marca organiziral tudi dobrodelno akcijo zbiranja materialnih sredstev za pomoč brezdomcem za Zavetišče za brezdomce Maribor. Poleg tega pa so začeli sodelovati tudi

z Društvom za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice. Za začetek je ŠOUM društvu 3. 3. podaril 15 puloverjev s kapuco, ki jih je možno uporabiti tudi kot nagrade v raznih nagradnih igrah. Ob predaji so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje, saj so tako predstavniki ŠOUM-a kot predstavniki društva videli veliko možnosti in volje za izvajanje skupnih aktivnosti, kar bodo v prihodnje v ŠOUM-u s svojimi projekti skušali tudi uresničiti.

Kristina Pajek

foto: arhiv ŠOUM-a

VEČER S KRALJI V CENTRU EVROPA

foto: Anja Žnidaršič

V sredo, 24. 2., smo odšli s polnimi pričakovanji v Center Evropa, kjer se je najprej v okviru evropskega leta proti revščini predstavila gostja z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Ogledali smo si »naš« film Marko in predstavitveni film slovenskih ambasadorjev za revne in socialno izključene. Potem pa je kmalu nastopil čas, ko smo se gledališka skupina Odpisani predstavili javnosti. Igra je bila kratka, vsebovala pa je odlomke, ki se nam dogajajo v realnosti in brez fikcije. Igrali smo Rok P., Mare G., Marko N., Adrijana, Tina, Ana, Klara in Žigažaga. Navdušen sem bil nad aplavzom, ko smo ji prišli do konca.

Žigažaga

SOCIALNO PODJETNIŠTVO

Seminar na temo socialno podjetništvo je na Fakulteti za socialno delo potekal 18. in 19. februarja. Romana Zidar in Goran Lukič sta nam prvi dan predstavila dobre in tudi malo manj dobre primere tujih praks. Socialno podjetništvo je namreč v svetu prisotno že stoletje, zanimivo pa je, da se ideje o izvajanju le-tega pojavijo vzporedno z vsako gospodarsko recesijo. Tako se v letu 2010 in 2011 s strani Evropske unije oziroma Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ), ki je to področje pri nas tudi prevzelo, sofinancirajo dveletni projekti s področja socialnega podjetništva. Tudi Kralji ulice smo s svojo humanitarno posredovalnico rabljenih predmetov izvajalci projekta, v okviru katerega bo 13. 4. zaživila prva omenjena posredovalnica.

Drugi dan seminarja smo govorili predvsem o težavah pri sprejemanju Zakona o socialnem podjetništvu, saj se le-ta sprejema v ozkem in zaprtem krogu ljudi, skoraj brez zunanjega dialoga. Poleg tega obstaja strah, da bi zakon zaradi delovanja pod okriljem MDDSZ-ja bil namenjen samo marginaliziranim skupinam in ne širši javnosti, kot je to praksa v tujini. Upravičeno nas torej lahko skrbi, da bi zakon in njegovo izvajanje

v Sloveniji postala pripomočka za potencialno financiranje socialno ranljivih skupin. Konkretizirajmo – če bi socialno podjetje, katerega siceršnji glavni namen naj bi bilo ustvarjanje podjetja, ki zadovoljuje potrebe članov in skupnosti ter teži k demokratični delitvi dobička ter humanemu zaposlovanju ljudi s poudarkom na sodelovanju, enakopravnosti in demokratičnosti, zaposlovalo izključno ljudi s samega roba družbe, bi državo v smislu socialnih transferjev (delno) finančno razbremenilo. Očitno je, da bo okoli predloga Zakona o socialnem podjetništvu še veliko govorjenja, dogovarjanja in usklajevanja. Vsi vpleteni si želimo, da socialno podjetništvo dosega svoj namen v pravem pomenu besede – naj bo torej socialno in hkrati podjetno – ne pa zgolj podjetno.

Hvala fakulteti in omenjenima izvajalcema za izveden seminar ter v okviru tega tudi uporabno delavnico izdelave poslovnega načrta za naše nastajajoče podjetjece! Socialno, da ne bo pomote!

Anja Žnidaršič

PROSTOVOLJCI V NAŠEM DNEVNEM CENTRU RAZDELILI KOSILA

Ko imamo že od osnovne šole vgrajeno v glavi tisto tekmovalnost, ko smo s sošolci tekmovali za višje ocene in trud, da bi bili najboljši v razredu, ko je na vsakem delovnem mestu prisotno tekmovalnost za višje delovno mesto, višjo plačo in večji ugled, ko so nam preko filmov, glasbe in vseh medijev tekmovalnost, materializem in razmišljanje v smislu nekega ekonomskega napredka uspešno vlije v našo podzavest, ko je papir, na katerem so številke in znamenitosti Evrope, postal stvar, ki nam nariše največji nasmešek na obraz, ko se vse te stvari vsak dan prepletajo v našem življenju in govorimo o hitrem življenju, takrat lahko pozabimo, da na tem svetu obstajajo še nekateri ljudje poleg naše družine, soseda, šefa, »prijateljev« in še kakšnega modela na televiziji, ki nam nekaj poje, pa ga sploh ne razumemo in poskušamo biti takšni kot on. Zakaj tega hitrega življenja, ki ga omenjamo vsak dan, ker zaradi njega ne moremo normalno jesti, raje ne upočasnimo in se spočijemo? Takrat se lahko vprašamo, kaj sploh počnemo. Mogoče pa pridemo do tistega spoznanja in opazimo vse tiste ljudi, ki so porinjeni nekam stran od našega življenja, čeprav gredo vsak dan mimo nas. Mogoče še opazimo, da jim včasih ni ravno prijetno in mogoče celo opustimo svojo teorijo, da so sami krivi za svoj položaj in da so nam po naravi zelo podobni. Mogoče pozabimo na družbeno tekmovalnost in opazimo, da ravno to zna poteptati te določene ljudi. Mogoče se takrat spet pojavi pozabljena skrb za sočloveka in sodelovanje s pripadniki naše vrste. Mogoče se celo osvobodimo iz sistema, v katerega smo ujeti.

Prostovoljno delo pri društvu Kralji ulice sem začel opravljati v prvem letniku Fakultete za socialno delo. Obiskoval sem dnevni center za brezdomce, se vključil v njihovo nogometno ekipo, spoznal nove ljudi in spremljal dogajanje na društvu. V letu in pol sem spoznal nove ljudi in veliko novega o ljudeh, ki na ulici prodajajo časopis, kot tudi o sebi. Spoznal sem, da imam kot večina ljudi v podzavesti nekaj, kar mi je pred mojim prostovoljstvom dalo drugačen pogled na brezdomne, kot ga imam zdaj. Neko distanco do teh ljudi sem skrajšal in nekoliko razširil svoj pogled na svet oziroma na družbo. Predvsem sem dobil veliko izkušenj z igranjem nogometa. Ko začutiš ekipni duh in začutiš neko sodelovanje z ljudmi, je to lahko nekaj, kar ti zelo polepša trenutke življenja. Videl sem tudi, da lahko nekatere stvari, ki so za večino majhne in nepomembne, za druge pomenijo veliko več. Izlet ali udeležba na nogometnem turnirju je lahko prav veliko doživetje. Prav zaradi teh spoznanj smo se skupina štirih študentov Fakultete za socialno delo odločili, da naredimo nekaj prijetnega za ljubljanske brezdomce. Odločili smo se, da jim bomo na nek zimski dan priskrbeli brezplačna kosila v dnevnem centru Kralji ulice. Ker se zavedamo, da je danes težko

dobiti kar koli brezplačno, smo se odločili za manjše sodelovanje s podjetjem Sodexo. Ker je to restavracija, ki je velikemu številu študentom, ki se gibajo v njeni bližini, kar neznana, smo se odločili, da jo v zameno za brezplačna kosila nekoliko predstavimo. Po mojem mnenju se tam da za manj denarja bolje in dobro najesti, kot pa v drugih restavracijah, ki dajo študentom hrano na bone. To je verjetno zato, ker je nekoliko skrita, čeprav je v bližini fakultete in študentskega doma.

Naše sodelovanje s podjetjem je bilo uspešno in Kralji ulice so se 3. 3. v dnevnem centru društva lahko najedli. Hrane je bilo veliko več, kot smo najprej pričakovali in tudi kakovost skuhanih kosil je bila dobra. S kolegom sva skuhanu poskušala, kakor se je dalo, pravično razdeliti, da so lahko vsi jedli. Pri tem pa nisva imela problemov, ker je bilo za vse dovolj. O svojih slabih gospodinjskih sposobnostih pa raje ne bi govoril. Ker se je dogodek in manjši projekt zelo dobro iztekkel, se v imenu študentov socialnega dela in Kraljev ulice zahvaljujem podjetju Sodexu, ki so prispevali brezplačna kosila. Ljudem ne bi smelo biti vseeno za ostale, ki so včasih v težkih življenjskih situacijah. Prepogosto pozabljamo na vse, ki so žrtve družbenih sistemov in se raje prepričujemo in branimo, da z njimi nimamo nobenih vez. Ne zanemarimo svoje skrbi za njih in poskušajmo včasih narediti kaj, zaradi česar ne bo nihče trpel, ampak zgolj pridobil, s tem da pozabimo lastno korist. Mislim, da k temu lahko pripomore prostovoljno delo.

Goran

Prispevek izraža mnenje avtorja in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

BRIFING REVŠČINA IN SOCIALNA IZKLJUČENOST MLADIH

V torek, 23. 2., je k meni pristopila Nina in me vprašala, če imam kaj časa, da bi se skupaj udeležila dogodka v okviru projekta Za vedno mladi na Gospodarskem razstavišču. Tako sva se odpravila tja in ravno pravi čas prišla za sestanek. Ta mi je bil še kar všeč – pogovor je tekel predvsem o možnostih financiranja nevladnih organizacij in primerih dobre prakse. Ni pa mi bilo všeč, ko je ob moji izpovedi o tem, da sem že eno leto brezdomec, nekdo izjavil, da smo si vsi sami krivi za to, da smo postali brezdomci. Pri tem je oseba, ki je to izjavila, v imela mislih svojega moža,

ki je prav tako brezdomec. Velikokrat in v različnih kontekstih je omenjala tudi svojega otroka, ob čemer pa sem se jaz spomnil na svojo punčko, ki mi je bila vzeta in dana v rejništvo. Te stvari so me precej vznemirile, a celotna zadeva se je zame zelo dobro zaključila. Namreč ene izmed organizatoric tega dogodka se je moja zgodba dotaknila, tako da je z mano navezala stik ter mi ponudila pomoč pri obiskovanju in skrbi za mojo hčerko Dunjo.

Senad H.

Ko vidim odraslega na kolesu, me popusti obup glede prihodnosti človeške vrste. (H.G. Wells)

Zgornja izjava dobro opiše tudi moje občutke ter, predvidevam, občutke mojih tovarišev in tovarišic s kolesarske sekcije Kraljev ulice. Žal pa v zadnjem času to upanje ne pripelje mimo tako pogosto, kot bi si želeli. Tako ob vsaki pobudi, narediti to mesto vsaj za kanček bolj kolesarsko in manj avtomobilsko, skačemo v zrak in od srca vzklikamo: »Mi smo zdraven!« V tem duhu sem se v teh dneh kot predstavnica kolesarske sekcije Kraljev ulice udeležila srečanja Kolesarske platforme mesta Ljubljana in tam spoznala, da se na področju uveljavljanja kolesa kot zdrave, hitre in okolju prijazne oblike mobilnosti v mestu odvija kar nekaj projektov. V tem letu se nam obeta več aktivnosti in dogodkov, povezanih s promocijo varnega vseživljenjskega kolesarjenja, zdravega gibanja in njegovega omogočanja. Inicijativa *Civitas Elan* pripravlja celovito kolesarsko strategijo za Ljubljano, ki odgovarja na vprašanje, kaj potrebuje Ljubljana, da postane malce bolj kolesarsko mesto. O napredovanju strategije vam bomo na naših straneh gotovo še poročali, v tem trenutku pa lahko k osnutku dajemo svoje predloge, ker se strategija še oblikuje. *Civitas Elan* je skrajšano ime projekta, ki se poslovenjeno glasi »mobiliziranje občanov za višjo kakovost življenja«. Na srečanju platforme sem dobila tudi informacijo, da bo prihajajoči mesec maj mesec kolesarjenja na delo, v maju bomo obeležili tudi svetovni dan gibanja (10. maja), v tem mesecu bo predstavljena nastajajoča kolesarska strategija, odvil se bo teden brez avtomobila ter 4. maja se bo otvorila razstava Sanje na kolesih (*Dreams on wheels*), ki jo pri nas gosti danska ambasada kot promocijo urbanega gibanja.

Življenje je kot kolo z desetimi prestavami. Mnogi od nas imamo prestave, ki jih nikoli ne uporabimo. (Charles M. Schulz)

Ko smo že ravno pri Danski – tej sanjski deželi »kolesarjev na delo« – omenimo, da sta za popularizacijo takih zamisli, ki želijo ohraniti kaj sveta še za potomce, poleg pogumnih in trmastih ljudi potrebna tudi politična volja in simbolni

mandat, ki ga lahko javno spoštovane osebnosti tem zamislim podelijo in se zanje glasno postavijo. Klaus Bondam je župan, zadolžen za promet in okolje v mestu Kopenhagen, in ljudje ga pogosto imenujejo kar »kolesarski župan«. Javnosti je na okoljski konferenci v Edinburgu z naslovom Kolesari za spremembo (*Cycle for a change*) predstavil prednosti močne kolesarske politike, ki je eden prednostnih ciljev mesta Kopenhagen. Vsak dan v tem mestu približno 500 000 ljudi za prečkanje mesta oziroma za prevoz v šolo, službo ali drugam, izbere kolo. Spletna stran *Copenhagenize* (s podnaslovom Za ljubezen do kolesarske kulture) je le eno od mest, na katerih teče beseda o tem, kako je kaj takega mogoče doseči, ohraniti in še izboljšati. Obstajajo mnogi forumi, blogi, pa tudi realna srečališča ljubiteljev aktivnega premagovanja razdalj, obstaja mnogo števcov, ki mimoidoče seznanjajo, koliko kolesarjev se je ta dan že prepeljalo mimo določene točke, prav tako pa so na spletu števci, ki prikazujejo, koliko kilometrov je bilo ta dan znotraj mesta že prekolesarjenih. Ne boste verjeli, ob desetih zvečer, ko to pišem, je bilo v Kopenhagnu prekolesarjenih skupaj že več kot milijon kilometrov. Viri pravijo, da je bilo pred štiridesetimi leti to mesto prav tako kot danes Ljubljana zamašeno z avti. Danes pa je v njem kar 37 odstotkov dnevnih migrantov, ki prečkajo mesto na kolesu. V kratkem oziroma do leta 2015 naj bi bilo po napovedih že omenjenega župana v tem mestu kar polovica dnevnih migrantov na kolesih. Pri razvoju kolesarske kulture je svojo vlogo odigrala tudi Christiania, svobodno mesto v mestu, ki je med drugim rojstni kraj značilnih privlačnih koles s prikolicami, koles za tovorjenje, v katerih se najpogosteje vozijo majhni otroci.

Kolesarjenje je najboljši meni znan približek letenju s pticami. (Louis J. Helle Jr.)

Pomembna pri vsem skupaj je torej poleg ozaveščenosti slehernice in slehernika tudi splošna kultura. Dandanes je kolesarska zavest v mnogih evropskih mestih tako visoka, da kolo ni več pojmovano zgolj kot šport, rekreacija, prevozno sredstvo, pač pa je nekaj vsakodnevnega, del kulture ter individualnega sloga, njegova pojavnost se giblje na razponu od ekstravagance pa do preprostega šika. Mnoge internetne

strani – ne le z Danske, pač pa tudi iz Velike Britanije, Nizozemske, Francije in od drugod – nam to potrjujejo s celo paleto ponudb mestnih koles in dodatkov zanje, od takih za šolarje do drugih za dame v finih lahkotnih oblekah ali gospode v kravatah. Da, tudi s kravato okoli vratu je očitno mogoče leteti, vsaj na zahodu tako pravijo.

Tisoč teles za tisoč koles

Če kolesarite na delo, v šolo ali kar tako, še ni treba, da ste okoljevarstvenik, umetnik, čudak ali da z vašega poganjanja pedal veje ideološka izjava človeštvu. Ne, lahko si izberete preprosto svoje kolo, na katerega se lahko povzpnete v preprosto skoraj kateri koli obleki. Lahko imate svoj preprost razlog, ki ga lahko izberete na razponu od skrbi za kondicijo, boljšega zdravja zase in soljudi, zavzetosti za boljši izgled in duh mesta ter njegovih cest, varčnosti, pa vse do zmanjšanja zasvojenosti človeštva z nafto. Pomislek neustreznosti vašega telesa za na kolo odpade, če le imate to srečo, da fizično zmorete poganjati pedala. Ali kot je rekel nekdo: »Kolesarim, če le lahko kolesarim.« In ko nas bo več, bo tudi pomislek, da je kolesariti zaradi norih motorizirancev nevarno, počasi odpadel. Kaj menite?

Špela Razpotnik

Uporabljeni viri:

- http://www.rec-lj.si/projekti/ELAN/ELAN_predstavitev.htm,
- <http://www.copenhagenize.com/>,
- <http://www.bicyclephilosophy.com/>.

foto: Ines Zelenikar

Sol in Koper:

ŠE ENA PRVOAPRILSKA?

monika.buhancic@kraljiulice.org

foto: osebni arhiv

Aprilski članek bi moral biti drugačen, kot je izpadel na koncu. Želela sem široki (bralski) javnosti predstaviti društvo, ki že dolga leta deluje v Kopru. Tisti »model tam zgoraj« pa svojih načrtov več kot očitno ne zaupa nikomur, zato smo vedno znova presenečeni ob določenih dogodkih. Kljub vsemu bom društvo predstavila, le s to razliko, da bo »zaključek« nekoliko drugačen.

Davnega leta 1992 so se zbrali zaskrbljeni starši odvisnikov od prepovedanih drog, si med sestanki nudili pomoč, podporo in delili svoje bolečine in izkušnje. S tedenskih srečevanj se je rodila ideja, ki je nato tudi meso postala: rodilo se je društvo Sviti, društvo za pomoč in samopomoč staršem in odvisnikom od prepovedanih drog. Društvo je počasi in skozi boj z mlini na veter postajalo vedno boljše in družbi je imelo vedno več ponuditi. Društvo tako danes deluje uspešno in ima v svojem programu kar nekaj pomembnih dejavnosti s področja zmanjševanja in preprečevanja škode zaradi prepovedanih drog. Naj naštejem zgolj nekatere: **svetovanje in informiranje** v zvezi s problematiko drog in aida, **pomoč pri vstopu** v terapevtske skupnosti in druge programe obravnave in zdravljenja oziroma socialne rehabilitacije, ki so na voljo v Sloveniji in v tujini. Posebno intenzivno sodelujejo s terapevtsko skupnostjo Lautari in urejajo napotitve v njihov program za uporabnike z območja celotne Slovenije in Hrvaške. Potem **pomoč pri iskanju zaposlitve**, uveljavljanja pravic s področja socialnega in zdravstvenega varstva ter spremljanje na naslove pomoči v primeru, če posameznik izrazi željo po tem, **skupina za svojce**, v okviru katere nudijo strokovno podporo in pomoč svojcem uporabnikov drog. Namen skupine je zagotoviti varen prostor za pogovor in druženje, izmenjavo izkušenj in medsebojno pomoč pri reševanju težav ter načrtovanju življenja. Skupino vodi psihologinja, ki ima dolgoletne delovne izkušnje na področju dela z uporabniki prepovedanih drog. **Dnevni center** je namenjen uporabnikom drog ter tudi širši javnosti in zagotavlja možnost neformalnega druženja ter navezovanja stikov med uporabniki in strokovnimi delavci. Uporabniki imajo dostop do računalnika, dnevnega časopisa, seznama prostih delovnih mest Zavoda za zaposlovanje itd. Vsak dan prejmejo tudi malico (sendvič, občasno sadje), kavo in

druge napitke. Aprila 2007 so se prostori društva in dnevnega centra preselili na novo lokacijo, kjer imajo večje in predvsem bolj funkcionalne prostore. V dnevnem centru imajo tako poleg dnevnega prostora, kjer se odvijajo vse aktivnosti, tudi čajno kuhinjo, kopalnico za tuširanje, pralni in sušilni stroj, dostop imajo do več računalnikov, priklopljeni so na svetovni splet. Nudijo tudi **predavanja na temo drog**, ki so s strani društva namenjena širši javnosti, **sodelovanje v iniciativni skupini** za razvoj novih programov na področju drog, **izvajanje anonimnega nevezanega testiranja** na virus HIV v sodelovanju z Inštitutom za varovanje zdravljenja, **predstavljanje programa TS Lautari** (komuna) v Centru za zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog v Ljubljani, v zaporih ter društvih in zavodih, **sodelovanje v raziskovalnih projektih**. Za konec pa sem pustila dejavnost, ki je za mene nekakšen »paradni konj« društva in je javnosti tudi najbolj poznana: **terensko delo s kombijem po imenu Oskar**. Prvo vozilo, s katerim so pokrivali obalno področje, so prejeli leta 2003 od treh obalnih občin in Rotary kluba Portorož. V okviru terenskega dela poteka informiranje uporabnikov o načinih preprečevanja zdravstvenih in socialnih posledicah uživanja drog oziroma o možnostih reševanja le-teh, če so že nastopile, razdeljevanje sterilnega materiala za injiciranje, kondomov, različnih informativnih gradiv, sprejemanje in zbiranje uporabljenih insulink, izvajanje različnih raziskav in anket. V začetku leta 2007 so iz sredstev Evropske unije pridobili novo terensko vozilo, ki so ga poimenovali kar Oskar II., s katerim so lahko dejavnost še razširili in niso več delovali zgolj na severni Primorski, pač pa tudi na Krasu. Ves ta čas je bila predsednica društva gospa Patricija Lovišček, konec lanskega septembra pa se je to spremenilo. Na občnem zboru društva so izvolili novega predsedujočega, in sicer gospoda Milana Kreka, sicer direktorja Zavoda za zdravstveno varstvo Koper, ki je nekaterim poznan tudi kot oče metadonskega zdravljenja pri nas. Je velik strokovnjak na svojem področju in vsi, ki smo s Svitom kakor koli v kontaktu, v njem vidimo velikega rešitelja in tudi človeka, ki bo na področju odvisnosti in tudi brezdomstva naredil še velike spremembe v Mestni občini Koper. Če kdo lahko, lahko to on!

Žal pa moram povedati, da je gospod Krek prišel v društvo in nase prevzel celotno breme le-tega, ravno v (za njega) najslabšem možnem času. Zakaj? Že kar nekaj časa imajo v društvu velikanske težave z eno od zaposlenih. Vsa leta je društvo delovalo popolnoma uigrano in dva najbolj pomembna člena, torej zaposleni v samem *drop inu* in zaposleni terenski delavci so dihal, kot bi bili eno. Še najbolj pomembno od vsega pa je, da jim je vsem bilo skupno to, da so spoštovali uporabnike in uporabnice, njihove težave, tegobe, stiske in zavedanje, da so oni tam zaradi uporabnikov in nikakor ne obratno. To je bilo nekaj najbolj logičnega. Kaj kmalu po svojem prihodu pa je ena od zaposlenih pokazala vse prej, kot je naštetu zgoraj. Pred dnevi je začelo krožiti po internetu čudno pismo, ki naj bi bilo s strani Svita, in ko sem ga prejela tudi sama, sem že ob pogledu na podpis vedela, da me ne čaka prijetno branje. V društvih, v delovnih kolektivih in družinah je bilo vedno neko nenapisano pravilo, in sicer, da naj bi vse interne težave reševali sami in svojega umazanega perila nikakor ne bi prali javno ... Pri vsem skupaj me žalosti zgolj to, da bo društvo po skoraj dveh desetletjih obstoja izgubljalo na ugledu zaradi enega posameznika, ko pa v resnici ogromno naredi za odvisnike in njihove družine.

Za naslednji mesec bom poskušala dobiti izjave vseh vpletenih in upam, da vam bom lahko postregla z vsemi stranmi zgodbe. Nahecajte koga in uživajte v pomladi!

Vaša Biba

TISTI »MODEL TAM ZGORAJ« PA SVOJIH NAČRTOV VEČ KOT OČITNO NE ZAUPA NIKOMUR, ZATO SMO VEDNO ZNOVA PRESENEČENI OB DOLOČENIH DOGODKIH.

SLOVENIJA KRŠILA EVROPSKO SOCIALNO LISTINO

018
KRALJI
ULICE

V našem časopisu smo že ničkolikokrat poudarili, da naj bi bila pravica do dostojne, varne in trajne nastanitve ena temeljnih pravic, ki so jih države dolžne zagotavljati svojim državljanom in državljankam. Prav mi, ki smo brezdomni ali pa se z brezdomnimi redno srečujemo, dobro vemo, da je varno, trajno in dostojno stanovanje predpogoj za uresničevanje drugih pravic in tudi predpogoj za socialno vključenost in kakovostno življenje.

Zato nas je toliko bolj zanimala vest, da je Slovenija s strani Evropskega odbora za socialne pravice pri Svetu Evrope obsojena za kršenje socialnih pravic najemnikom denacionaliziranih stanovanj. Tistim, ki prej nismo poznali položaja te specifične družbene skupine, so poročanja na tiskovni konferenci na Informacijskem uradu sveta Evrope, dodobra odprla oči za še eno temno plat novejše zgodovine in storjeno krivico, ki bi jo bilo potrebno nemudoma popraviti, če bi država kaj dala nase, to pomeni na svoje državljanke in državljanke, ki se znajdejo v stiski, posredno

pa tudi na svoj (mednarodni) ugled. Tanja Šarec iz Društva najemnikov Slovenije je dobro osvetlila postopke kratenja pravic najemnikom denacionaliziranih stanovanj od leta 1990 dalje. Leta 1991 je država Slovenija ponudila ljudem, ki so živeli v državnih stanovanjih, možnost ugodnega odkupa le-teh, razen tistim, ki so stanovali v stanovanjih, za katera je bil sprožen denacionalizacijski postopek, ki so zgolj dobili pravico do najema teh stanovanj po neprofitni ceni. Že na tej točki je opaziti diskriminacijo zaradi različnega obravnavanja dveh skupin ljudi, ki bi sicer morali imeti enake pravice. V osemnajstih letih od tedaj se je najemniški položaj teh najemnikov le še drastično slabšal. Država je s postopnim spreminjanjem zakonodaje postopno, a vztrajno rezala vse več pravic. Tako so v teh letih od treh prišli na trinajst najemnih odpovednih razlogov, med katerimi so tudi priselitev partnerja, rojstvo otroka ter nevzdrževanje stanovanja. Krčenje pravic je nekatere najemnike denacionaliziranih stanovanj

do danes pripeljalo že tako daleč, da so nekateri tik pred deložacijo. V tem času je bila sprejeta tudi nepododljivost najemnega razmerja, kar nas privede do druge velike kršitve človekovih pravic (poleg diskriminacije), in sicer kratenja pravice do družine. Prej omenjena grožnja deložacije je realnost tudi za 66-letno gospo, ki je obupana spregovorila na tiskovni konferenci. V začetku maja tega leta ima namreč z družino sodno izrečeno izselitev in v njeni zgodbi kar mrgoli neverjetnih odločitev sodišča v prid »ščitenju pravice do lastnine« močnejšega, proti kratenju mnogih socialnih pravic – v tem primeru šibkejšega.

Na tiskovni konferenci je kot predstavnik organizacije FEANTSA, ki je kolektivno pritožbo proti Sloveniji vložila, spregovoril njen direktor Freek Spinnewijn. Izpostavil je, da bi morali pravico do stanovanja razumeti kot eno temeljnih človekovih pravic. Izrazil je načelno prepričanje in usmeritev, da pravice do nastanitve države naj ne bi kratile oziroma s časom erodirale. Čeravno je predmet pritožbe

STIGMA IN PRAKSA

Intervju s študentko Fakultete za socialno delo

Maja je študentka drugega letnika FSD in opravlja prakso v Društvu za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma. Tu smo jo tudi srečali.

proti Sloveniji prav to kratenje pravice do stanovanja najemnikom denacionaliziranih stanovanj. Javnost je še spomnil na dejstvo, da se uresničevanje pravic ne presoja po tem, ali so zagotovljene večini, pač pa po tem, kako se uresničujejo pri najbolj ranljivih skupinah družbe. Da te skupine lahko variirajo in niso zacementirane, nas uči ravno pričujoči primer, kjer žrtve niso nujno najrevnejši in socialno izključeni, pač pa gre tudi za dobro socialno stoječe ljudi, ki pa se jim njihov status seveda zamaje z grožnjo izgube stanovanja.

Za Freekom je spregovorila Polonca Končar, predsednica Evropskega odbora za socialne pravice pri Svetu Evrope, ki je podrobno razložila pravno naravo Evropske socialne listine. Poudarila je, da je protokol o kolektivnih pritožbah ratificiralo 14 držav, med njimi Slovenija. Ko država mednarodno pogodbo ratificira, postane ta del nacionalnega prava. Odgovornost države torej je, da sprejme in spoštuje naložene obveznosti. Izgovori in ignoranca nekaterih, ki bi se morali izkazati za odgovorne, je torej presenetljiva in kratkovidna. Četudi odločitev odbora ni sodno izvršljiva (je pa dokončna), bo morala Slovenija o tem, kaj je storila za popravilo krivic, v prihodnjih poročilih poročati in se odgovornosti tako na dolgi rok vendarle ne bo mogla izogniti.

Od pristojnih v tej državi pričakujemo, da bodo še pravočasno potegnili glavo iz peska in popravili storjene krivice kar se da hitro ter častno izkoristili možnost za konstruktiven dialog o pravičnejši stanovanjski politiki v državi. Direktor FEANTSE, Freek Spinnewijn, je še poudaril, da bi Slovenija pri tem lahko bila zgled ostalim državam, ki so v preteklosti izkušale komunistični režim in se kasneje soočale z denacionalizacijo, saj naj bi razmere pri nas bile obvladljive (seveda s predpostavko, da je tu kdo, ki si jih upa obvladati), primerov takih negotovih najemnikov pa naj bi v vseh državah skupaj bilo več milijonov.

Špela Razpotnik

Kralji ulice: **Kako si, Maja?**

Maja: Super. Pa vi?

KU: **Odlično! Kako ti je všeč atmosfera v Stigmi?**

M: Na splošno: mi je všeč. Danes pa vremenu podobno – z nizkimi oblaki.

KU: **Tu poteka tvoja praksa. Zakaj si se odločila za delo z narkomani? Vemo, da imate širši spekter izbire kot samo narkomanijo.**

M: Že lani smo imeli obvezno opravljanje prakse, ki je najbolj pomemben del študijskega programa na naši fakulteti. Zaradi slabih lanskiz izkušenj in radovednosti sem se odločila, da bom letos zamenjala okolje in uporabnike. Ker je vsak dan slišati več o drogah in stigmatizaciji le-teh, sem se odločila, da bi želela spoznati njihov svet in okoliščine, ki so jih privedle v to.

KU: **Med čem si torej imela možnost izbirati?**

M: Možnosti je bilo veliko, od dela z otroki, starejšimi, odvisniki takih in drugačnih oblik, zaporniki in Kralji ulice, ki so mi bili prva izbira, vendar sem se pozneje zaradi dogovora, večjega osebnega interesa in slabih lanskiz izkušenj odločila za Stigmo in delo z njenimi uporabniki.

KU: **Si študentka drugega letnika. Povej nam, kakšni se ti zdijo uporabniki Stigme?**

M: Uporabniki so kot vsi ostali ljudje, ki jih poznam. Med seboj so si različni, drugačni in na svoj način edinstveni.

KU: **Kakšni se ti zdijo v primerjavi z normalnimi ljudmi?**

M: Kaj je normalno? Nikogar ne bi želela kritizirati in soditi, saj je vsak edinstven s svojo življenjsko usodo, so pa definitivno razlike med uporabniki in neuporabniki drog.

KU: **Kakšne?**

M: Opazila sem predvsem razlike med razmišljanjem, cilji in pogledi na svet. Veliko uporabnikov se zaradi stigmatizacije ne ceni. Še posebej dobro se spomnim dopoldneva, ko je eden izmed uporabnikov sebe in druge označil kot nič dobrega za svet, čeprav sem opazila, da ima potencial, ki ga zaradi okolice in seveda drog, žal ne zna izkoristiti.

KU: **Kaj bi mu ti kot bodoča socialna delavka svetovala in kako bi mu pomagala?**

M: Ker sem komaj v drugem letniku, je namen prakse spoznati svet uporabnikov pred neposredno pomočjo in svetovanjem,

ki prideta do izraza kasneje. Vse, kar je trenutno v moji moči, je, da sem v času prakse na voljo za druženje, pogovore, podporo, izpoved in tudi za kakšen življenjski ali študijski nasvet.

KU: **Prej si opravljala prakso z otrokom. Kaj ti je tu bolj všeč?**

M: Letos se počutim bolj koristno kot lani. Nihče ne zavrača moje pomoči in lažje vzpostavim stike.

KU: **Ali si se zaradi dela v Stigmi kaj spremenila? Kako?**

M: Kot oseba se nisem, se je pa spremenil moj pogled na uporabnike. Kot otrok sem o uporabnikih drog slišala veliko slabega. Sedaj se je moje mnenje spremenilo. Spoznala sem, da moraš osebo spoznati in jo doživeti, da si o njej ne ustvariš napačnega mnenja. Večino ljudi, ki sem jih spoznala v Stigmi, je toplih, čustvenih, občutljivih, prijaznih, zgovornih, zanimivih in ne ustrezajo tipičnemu stereotipu uživalca drog.

KU: **Kako pa izgleda teoretični del študija?**

M: Predavanja in vaje.

KU: **Kakšni so profesorji?**

M: Moram reči, da jih je večina dobrih, prijaznih in človeških, se pa najdejo tudi taki, ki po mnenju študentov niso primerni za FSD.

KU: **Zakaj?**

M: Nimajo občutka za sočloveka.

KU: **Lahko to bolj podrobno opišeš in definiraš?**

M: Mislim, da bi morali biti bolj razumevajoči.

KU: **Kaj se ti je zgodilo?**

M: Ne meni osebno, ampak poznam primer, ko je profesorica študentki zabrisala v obraz, naj se odloči med otrokom ali faksom, ker ni prišla na predavanja. Ob drugi priložnosti pa je asistentka bila zelo nerazumevajoča, ko je kolegica doživela smrt v družini in ni mogla biti prisotna na vajah.

KU: **Morda tipičen primer trdosrčnosti?**

M: Preveč močna beseda, ampak to bi se lahko zgodilo tudi njej. Pa ne, da ji to želim.

KU: **So uporabniki drog srčnejši od profesorjev na faksu?**

M: V določenih pogledih da, vendar ne v vseh. Imamo tudi zlate profesorje.

KU: **Hvala za intervju!**

M: Malenkost.

Pogovor opravil

Peter Pitambar Pangerc

Gostujoči kolumnist:

Darij Zadnikar

ODSPODAJ IN Z LEVE, OD TAM, KJER JE SRCE

EKO-KAPITALIZEM

Skoraj pol stoletja smo bili priče neutrudnim bojem naravovarstvenih organizacij in oblikovanju ekološkega političnega gibanja, ki je v strankarskih prerivanjih marsikje postal pomemben dejavnik v premikih oblastnega jezika. Največkrat na tako imenovani politični levi, praviloma skupaj s socialdemokrati. Razen v Sloveniji, kjer je nekakšna zelena stranka pred desetletji vstopila v koalicijo z Demosom in podprla njihov skrajno nacionalistični program, duhovni konzervativizem in restavracijo kapitalizma. Zato so izginili s prizorišča političnih iger, preostalo je le nekaj naravovarstvenih nevladnih organizacij, odvisnih od finančne podpore tistih, ki naj bi jih kritizirali. Zdaj je vse drugače. Zelena je postala modna in tako rekoč vladajoča politična barva. Govori se o eko-kapitalizmu.

Nič nepričakovanega, saj je bušmanska politika, ki je izšla iz teksaških naftnih korenin, šla na smetišče zgodovine. Ne samo ameriški demokrati, tudi bruseljski evrobirokrati se trudijo osvojiti srca možnih volivcev (predvsem pa volivk) z domnevno rahločutnim odnosom do narave. Tudi medijske korporacije pogrevajo ta trend »ekološke ozaveščenosti«. Glavna tema so »klimatske spremembe« oziroma »globalno ogrevanje«. Krivec naj bi bila industrijska družba s čezmernim oddajanjem toplogrednih plinov, zlasti ogljikovega dioksida. Kar naenkrat sta na političnem prizorišču sovpadli govorici ekološkega kritičnega gibanja in političnih veljakov. V klimatske »raziskave«, ki so potrjevale novonastali mainstream, pa tudi k naravovarstvenikom so se začele stekati velike količine denarja, oboji so postali ljubljenci medijev. Zadosten razlog, da postanemo previdni in skeptični. Tudi veliki kapital si je nadel zeleno obarvano ovčjo kožo. Multinacionalke dvomljivega slovesa, kot je to naftna

foto: osebni arhiv

družba Shell, so se promovirale s podeljevanjem nagrad za naravovarstvene dosežke. Zadnjič sem na teveju videl ostarelega agenta 007, ki je nastopal v reklami za neko finančno megakorporacijo, ki se po novem gre »zeleno bančništvo«. Da ne govorim o »eko-agroindustriji«, ki v Južni Ameriki krči gozd, da bi sadila »gozd«. Ja, krčijo (najbrž tudi dobičkonosno) pragozd, da bi sadili plantaže evkaliptusa, ki je še bolj donosen. Iz zraka je vse skupaj videti kot koruzno polje. Res, da gre za monokulturo, je pa zato zelena in lepo diši.

Kaj, hudiča, se dogaja? Neoliberalna logika (profit nad humanostjo in okoljem) se je nedavno zlomila v klasični krizi. Pomemben razlog je tudi hiperprodukcija, ki je v »razvitem svetu« narekovala potrošnjo vsega mogočega, česar itak ne rabimo. Poglejmo za primer samo avtomobilski fetišizem. Ljudje, pa čeprav v skromnih blokovskih stanovanjih in s skromnimi službami, so s pomočjo bank zapravljali ogromne denarje za drage avtomobile. Po možnosti vsakih par let novega, čeprav danes avtomobili ne rjavijo, a tudi ne kvarijo se več toliko, kot so se nekoč. Ob zlomu svetovnega bančništva je bistveno manj možnosti za avto-fetišizem množic. Ostalo pa nam je na kupe še vedno (dobro) delujočega pleha. Na žalost avtomobilске industrije in pomembnega dela gospodarstva, ki je nacepljeno nanjo. Stroj turbokapitalizma je zaribal in na novo ga je treba zagnati, preden se kdo spomni, da bi ga lahko spremenili.

Tu pride prav zgodba o domnevnih globalnih klimatskih spremembah, ki naj bi jih zakrivil ogljikov dioksid, ki ga izdihujejo moderna industrija in njeni produkti. Zadevo je treba omejiti, če ne bo planet šel v maloro. Začeli bomo barantati z izpusti plina, ki ga mimogrede imajo tako rade naše zelene rastline, in obdavčili tiste, ki ga izpuhajo preveč. Zaenkrat se družinam z veliko otroki še ni treba bati, drugače pa je z vsemi tistimi, ki si zadnjih pet let niso kupili novega avtomobila. Ti bodo kaznovani z davkom na CO₂, ker je zaradi njihove nepotratenosti zaribala avtomobilska industrija. To je le en primer, a še posebej se mi je narava novega domnevno prijaznega eko-kapitalizma prikazala, ko sem videl predsednika Obama, kako slavnostno odpira novo jedrsko centralo. Tudi v Evropi jih bomo zidali kot za stavo, ker ne oddajajo »nevarnega« ogljikovega dioksida.

Na radioaktivnost so že vsi pozabili. Tudi na včerajšnje top eko-teme: ozonska luknja je še vedno tam, pa čeprav ni v časopisih nič. V časopisih in političnem blebetanju tudi ni nič o znanstvenih spoznanjih, ki se ne skladajo z zapovedanim trendom. Še tabele o temperaturnih gibanjih za zadnjih 10 000 let ne. Tudi za zadnjih 2000 ne. Spremembe, ki jih kažejo, niso dovolj dramatične. Naravovarstveniki se bodo morali zamisliti in zavzemati za naravno življenje, ki izključuje energetske monopole in politične manipulacije, pa četudi bodo izgubili kakšno subvencijo.

TUDI VELIKI KAPITAL SI JE NADEL ZELENO OBARVANO OVČJO KOŽO. MULTINACIONALKE DVOMLJIVEGA SLOVESA, KOT JE NAFTNA DRUŽBA SHELL, SO SE PROMOVIRALE S PODELJEVANJEM NAGRAD ZA NARAVOVARSTVENE DOSEŽKE.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

**ZAKAJ PA VI NIMATE
SATELITSKE ANTENE
ZA UŠESI?**

P. S. ZA PSIHIATRE ALI ZGODOVINA NARODOV JUGOSLAVIJE (drugič)

Medicinske psihiatrične sestre so jokale, psihiater Živulović pa je preklinjal Ruse, ker se je še spominjal leta 1948, ko so pod Titovim vodstvom rekli Stalinu ne. »Kam bomo dali borce in politike, menda ne kar na zasilne postelje v dnevno sobo ...« Sestali so se in razpravljali, kaj hudiča je to sedaj drug planet pa ta maršal ali kaj je Kuznjecov ...

Virmashansky in Novak pa sta se hihitala, kot bi vedela. Novak je dejal: »Hja, Jugoslavija je v krizi, če že tonemo, tonimo s plapolajočimi zastavami ...« Virmashansky pa: »Rusi so naši the best frendi.« Sestra je nesla futr bolnikom in cvilila:

»Kaj pa vidva, ali ne vidita, kaj se je zgodilo?«

Morala bi že biti večerja, pa so jo zaradi izrednih razmer prestavili, če sploh bo.

»No ja, gojili bomo prašiče, da bomo v desetih letih prišli tja gor,« je kazal medicinski tehnik proti nebu, vesolju.

»Toda kdo jih bo futral in kam naj jih damo, da bomo imeli klobase krvavice in pečenice?« je izjavil nek drugi Janez. Tehnik pa:

»Se kdo javi?« Ja, Bosanec je dvignil roko. Fahrudin. »No, potem boš kidal tudi drek, če zmanjka goriva, bo šlo na amoniak,« ga je dregnil Novak »Šta? Koji k.... j.... jim pas mater, Rusi.«

»Aha, danes bodo še palačinke, ker je praznik, potem pa ne vem, tovariši, jest, večerja,« se je drla dežurna sestra.

»Danes boste šli prej spat, pa ne nadlegovati borcev pionirčkov in tovarišev iz Centralnega komiteja,« je dajal napotke v krizni situaciji dežurni Živulović. Medtem se je slišalo od spodaj, ko so igrali na harmoniko, še niso vedeli, kje so ...

Črtomir Clonsky

foto: Noma

Mali kralj Žigažaga
in Veliki kralj Roman

KRALJ IN KRALJ

MALI KRALJ

TI MOJA STVARNOST IN OBUP,
TI, KI SI MI POLNIL UM,
TI, KI SI SE OBRNIL STRAN,
POTEM PA ČAKAL NE VEDOČ,
TEBI, KI TI DOMIŠLJIJE NIKOLI NI ZMANJKALO,
KAM SI ŠEL PRAZNIH ROK
IN SI ME PUSTIL SAMEGA?
PUSTIL SI ME TAM, KJER SE NISEM VEČ ZNAŠEL,
TAVAL SEM IN HODIL, BEDEL IN ISKAL,
SANJAL, UPAL IN SI USTVARJAL ILUZIJO.
BILA JE POLNA PRAZNINE,
TAKO POLNA, DA BI JO UTEGNIL REZATI Z NOŽEM.
KO JE FANTAZIJA UHAJALA SKOZI MOJE MISLI,
JE POSTAJALA ŠE BOLJ GOSTA IN PRAZNA.

VELIKI KRALJ

OJ, KAJ JE S TEBOJ,
SAJ VEŠ, DA LE TI SI MOJ.
BREZ TEBE MI ŽIVETI NI,
ZA TEBE NAREDIL BI VSE,
KOLIKOKRAT POMISLIM NATE,
SE VES PREPOTEN ZBUDIM.
MISEL NA TEBE MI DA NOV SAD,
BREZ TEBE SE POČUTIM
KOT MALI ČOLNIČEK SREDI VELIKEGA OCEANA.
SKUPAJ BI LAHKO MARIKAJ DOŽIVELA,
NE DA SE IZGUBLJAŠ SAM NEKJE,
KAKOR SE VELIK KAKTUS SREDI PUŠČAVE.
PRIDI RAJE K MENI,
ME OBJEMI,
KAJ LEPEGA MI ZAŠEPETAJ,
NAJ TVOJ MILI GLASEK
NAJU POPELJE V ŠIRNE DALJAVE.

POSTAVITEV DRUŽINE

Knjižnica Otona Župančiča, 22. 2.

Postavitev družine je posebna metoda razreševanja družinskih konfliktov, ki nam pomaga globlje doživeti in razumeti sebe in člane naše družine, hkrati pa prebujajo tisto ljubezen, ki resnično zdravi naše odnose in nam daje novo življenjsko energijo. Postavitev družine je nekakšno terapevtsko srečanje, ki si ga je izmislil Bert Hellinger. V bistvu gre za metodo, ki posamezniku omogoča, da s pomočjo ljudi, ki jih vidi prvič v življenju, postavi svojo nekako idealno družino, ki bi si jo sam želel. Ljudje, ki predstavljajo člane njegove družine, se vedejo tako, kot bi se v dani situaciji sami vedli resnični člani posameznikove

družine. Opazovalec se lahko v vsakem trenutku vmeša, če hoče. Ta terapija se je izkazala za uspešno v več kot 35 državah sveta. Mene je zmotilo edino dejstvo, da nam je predavala sodelavka Boštjana Trtnika, ki naj bi sicer predaval. Je res, da se je opravičevala in več kot enkrat ponovila, da to ni njeno področje. Boštjan Trtnik je bil odsoten zaradi bolezni, a sem kljub vsemu izvedel marsikaj o tej metodi in delno zadovoljen zapustil knjižnico.

Marko Nakrič

NA KRIŽIŠČIH DISKRIMINACIJE

Hostel Celica, 9. 3.

Ko se človek nahaja pred praznim listom papirja, se obvezno vpraša – ne: kaj tu počne, ampak: kako in s čim naj to stran zapolni? Tokrat so pri tem pomagali Roman Kuhar, Neža Kogovšek, Špela Veselič in Majda Hrzenjak. Vodili so tiskovko v prid nove knjige doktorja Romana Kuharja: Na križiščih diskriminacije s podnaslovom Večplastna in intersekcijska diskriminacija. Knjiga je izšla pod pokroviteljstvom Mirovnega inštituta v sodelovanju z Legebitro, YHD-jem, Društvom za teorijo hendikepa, PIC-om in Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto.

Kot že sam naslov pove, knjiga obravnava raznovrstne tipe diskriminacij, ki jih porajajo družba in njeni procesi. Poigrava se z njimi – našteje, označi in odpravlja stereotipe, stigme in predsodke. Na teh delih sama knjiga sicer izgubi na ostrini, se pa zato toliko bolj potegne ven in poleti, ko se dotakne novosti z imenom intersekcijska in multipla diskriminacija.

Avtor razlaga, kako je intersekcijska diskriminacija tista, pri kateri križanje okoliščin poda neko neznano in novo vsebino; za razliko od multiple diskriminacije, kjer se različne oblike diskriminacije, ki jim je posameznik potencialno izpostavljen, razume v obliki seštevka. Ključna razlika med intersekcijsko in multiplo diskriminacijo je torej ta, da intersekcijska upošteva presek diskriminacij (preseki so nova vsebina diskriminacije), multipla diskriminacija pa označuje seštevke diskriminacije. Knjigo v vsakem primeru toplo priporočam v branje tistim, ki želijo biti bolj osveščeni o manjšinskih in obstranskih, vendar zato nič manj pomembnih dejstvih sodobne družbe in ljudi v njej. Za tiste bolj metroseksualne in lene za branje pa navajam naslednji spletni strani: www.multipladiskriminacija.si in www.peerthink.eu.

Peter Pitambar Pangerc

IGRE NEDOLŽNOSTI

Pa je tudi letos izšla knjiga, pod katero se je podpisal Peter Pitambar Pangerc, naš sodelavec in podpornik. Ta je že tretja njegova! Leta 2008 je v samozaložbi izšla Čista dominacija duhovnosti, 2009. Zadeti, sedaj pa so zunaj Igre nedolžnosti. Ta je za razliko od ostalih dveh poetična od začetka do konca – oblikovno, še bolj pa vsebinsko. Gre za niz pesmi, ki jih je avtor razdelil v tri sklope, in sicer Prozije* oceanov, Dve strani poštenosti ter Zaljubljen.

Sklop Prozije oceanov se od ostalih dveh sklopov razlikuje predvsem po obliki, kjer se poezija na trenutke že preobraža v prozo, preostali del knjige pa je ena sama – oh – poezija. Sklop Dve strani poštenosti se začne s štirimi udarnimi pesmimi, ki dajo bralcu občutek, da je ta del namenjen družbenokritičnim temam: gonji za preživetje, krivicam ..., a se nato revolucionarnost hitro ohladi, ritem knjige pa se vrne na osebnoizpovedni tir, ki prežema celotno zbirko. Pravo usmeritev in občutek, da gre tukaj za skoraj sto strani rožnato hrepeneče poezije, pomešane s sivim vsakdanom, da še najbolj naslov knjige Igre nedolžnosti ter naslov zadnjega sklopa Zaljubljen.

Igre nedolžnosti se prav lepo priležejo temu spomladanskemu času, so kot obliž na rano tistim, ki na sprehodih ne držijo dlani, ki si jo želijo, tistim, ki tako zelo hrepenijo.

Matilda M. Dobro

*Kombinacija proze in poezije.

023
KRALJI
ULICE

LJUDSKA KUHNA

KRALJEVA SLADICA

Če imate več srednje velikih jabolk in nočete, da bi vam zgnila, jih lahko rešite tako, da jim izdolbite sredico, dodate malo medu ter spečete v pekaču. Ven dobite dvojni med. Sicer pa velja pravilo: dve jabolki na dan odženeta vse zdravnike stran! Dober tek!

foto: MG

Vaša Smiljana

»TA HITR KRUMPER«

Za eno osebo potrebujemo: pol kilograma krompirja, margarino, sol. In spravimo se ga pripraviti: krompir dobro operemo, ga razpolovimo po dolgem (najbolje je imeti čim bolj ploščat krompir), te polovice potem položimo v pekač, tako da je lupina spodaj, margarino razrežemo na kocke (na oko velike en centimeter), na vsak krompir položimo eno kocko, solimo in vtaknemo v pečico. Krompir je pripravljen, ko lepo zarumeni in ga z vilico lahko zelo nežno prebodemo. Potem pa krompir na krožnik in juriš za mizo!

Taubi

ČEPRAV ZA REŠETKAMI – DIHAM!

Vse se je začelo leta 2000, ko sem bil vikendaš na heroinu in kokainu, kar je pa hitro prešlo v dnevno toleranco. Ko zabredeš tako daleč, je želja po nehanju lahko še tako močna, a ti telo tega ne dopusti! Prenehati pomeni imeti jekleno voljo in trnovo pot. V času moje odvisnosti (od leta 2000 do leta 2006) je umrlo trinajst oseb, ki sem jih poznal kot odvisnik, nekaj tudi kasneje, ko sem šel na prestajanje kazni. Nekateri so se odločili sami, nekateri proti svoji volji, ampak to je življenje.

Način, kako priti do denarja, je povzročal ogromno škode na račun družbe, tudi droga se je prodajala! Telo se začne vidno spreminjati, a sam tega sploh ne opaziš. Družina in družba te izločita in pristaneš na dnu družbene lestvice.

V pripor sem padel leta 2006 in bil

obsojen na šest let zapore za prvo zaporno kazen, kar pa ni malo. Bistvo zapore je rehabilitacija, končal sem šolo, se zaposlil in opravil ogromno športnih aktivnosti. Počutim se odlično, spremembe so opazne – tako fizične kot mentalne! Lahko rečem, da sem ponovno zadihal, pa kljub temu, da sem v zaporu! Ko padeš, si moraš ustvariti jasno in realno sliko, sam si, saj nimaš prijateljev. Moja slika oziroma vizija je bila šola in očistiti se, pa čeprav na grd način ... Posegati po metadonu ali drugih terapijah je samo pot v novo skrajnost! Kazen se mi izteče konec leta 2011 in ne glede na to, kje sem in kdo sem, sem hvaležen, da se je zgodilo, kar se je, saj sem ostal živ.

Lahko je še tako grenka izkušnja, a bila je pozitivna in dobrodošla, četudi kot težka

fotograf: Ines Zelenkar

lekcija, ki se definitivno ne bo ponovila. Izoliral sem se, zamenjal ljudi okoli sebe, okolje – in to je edini ključ do uspeha!

X

TAT TA TINSKI

Srédi žita majhen vétro,
jepre budil póljsko miš,
célonóč pro sósi kradla,
zdaipja, kúrba, tukaj spíš.

Sera zhudi majhen vétro,
bržse sprema nívor kan,
vluít odnese célo njívo,
jovtlaza bíje métr stran.

Pra včisto vsena njéipo mrlo
zara dmiške jeta tinske,
prosó, kóruza, žito, čríčki,
kar žrto je in karje žrlo.

Če znékaj časa kmetu bógi
jepo védati družíni
móral, da nav níčspre mógi,
davjo zmrzoval pozími.

Níti shruhom níčne bó,
kyragu je odšló prosó,
céulét sejédu bókrom píř,
njívo namje vzélhu díř.

Čeeden krade, vsitr pimo,
dabožji jézi zado stímo,
bóamo pošteni, pravm jas,
avam vseeno krademčas.

Kobrowsky

JAZ NISEM NANDI, JAZ SEM FERDINAND!

3. del

Zbudil sem se s prijateljem na svoji ogromni postelji, ne boste verjeli, da sem prejšnji dan pojedel trip. Naenkrat je počilo, kot bi padla atomska bomba. V mojo sobo je uletela mama in rekla, da je vojna. Nisem vedel, kaj naj naredim, vsi so bežali v klet in zaklonišča, jaz pa sem pomislil, da tam, kjer je padla bomba, sigurno tudi zaklonišče ne pomaga. Nato sva se s prijateljem usedla v moj renault 5 in začela dirkat po centru Ljubljane. Videla sva paranoičen folk in ene čudne kvazi vojaške pripadnike, ki so naju terali v zaklonišče. Moj prijatelj Dejan me je prosil, da mu posodim vespo, da se gre boriti za našo domovino. Odhitel je na Ig po maskirno obleko, nato pa v štab na viško policijsko postajo. Tam so ga oborožili s puško kalašnikov in moral je čuvati svoj teritorij. To je pa zgledalo tako: šel je na bencinski servis Vič. Tam je zagledal dober avto z italijanskimi tablicami, nakar se je ustrašil in repetiral in usmeril cev proti nedolžnemu Italjanu. Vsi ljudje, ki so bili na pumpi,

foto: Matilda M. Dobro

so se naenkrat ulegli na tla, ker so mislili, da nekdo ropa bencinsko pumpo. On pa je samo natočil bencin in se odpeljal. Na naslednjem križišču so specialci poskakali na njega, ga razorožili in odpeljali na štab viške policije. Kmalu so ugotovili, da je to njihov pripadnik in mu vrnili orožje. No, tako sem jaz doživljal slovensko vojno. Ko se je pri nas končala vojna, se je vsa armada, ki je bila v Sloveniji, preselila na Hrvaško in tam začela s pravo morijo, ki se je nadaljevala še leta in zahtevala nešteto nedolžnih žrtev. No, pa pustimo to vojno pri miru. Kmalu smo se osamosvojili in začeli živeti novo življenje, ki pa je bilo vsak dan boljše. Spoznal sem tudi našega zavednega Slovenca Z. J. P. in se med prvimi vpisal v njegovo stranko, ki mi je še danes najbolj pri srcu. Tako je bilo takrat ...

Ferdinand

foto: Tomislav Gruden - GTS

Gogijeva kolumna:

ENA VEJA BREZDOMSTVA JE VEJA PODNAJEMIŠTVA!

Drage faranke, dragi farani – kralj ulice je zopet z vami! Voščim vam en prisrčen krasno lep dober dan. Počutim se izredno – malce ne naravnost – fantastično. Vem, da ste se ob teh besedah avtomatsko vprašali, kako je mogoče, da se klošar počuti fantastično. Odgovor je preprost: enostavno odmisliš probleme in se prepustiš toku življenjskega ritma. Ajnfoh dihaš življenje! Veste, sem mišljenja, da si večino problemov ustvarimo predvsem sami. No, to moramo vsekakor spoznat in jih enostavno odmisлити ter živeti tako rečeno iz minute v minuto. Psihični napor oziroma depresije izhajajo predvsem iz nas samih. Hja, sem danes pametno truplo! No, pa naj bo to za uvod dovolj ...

V tej kolumni se bom dotaknil depresije. Vzrok selitve. Ja, prav ste me razumeli! Veste, zadnjič sem si takole vzel malce časa, ki ga imam ogromno količino na zalogi, in sem prerešetal svoj fotogenično razviti spomin. Prišel sem do ugotovitve, da sem se v svojem življenju selil malce, ne s svetlobno hitrostjo. Ne zagotavljam vam, da sem uspel ugotoviti točno številko teh svojih premikov, a blizu vsekakor sem. Od leta 1987 sem se preselil najmanj šestdesetkrat. Da ne bo pomote, v to številko nikakor ne spadajo zapuščene barake, železniški vagoni in blokofske kleti, podstrešja in stopnišča. Ne! Bil sem podnajemnik v šestdesetih stanovanjih oziroma sobah. Veste, dokazano je, da če si podnajemnik, se ajnfoh seliš vse svoje življenje. Verjemite mi, da si z vsako selitvijo bolj psihično utrujen. Pravijo, da »fovšija« nikakor ni dobra za prebavo. Se strinjam, vendar sem osebno podzavestno »fovš« ljudem, ki imajo stanovanjsko odločbo. Prvič manj plačajo, drugič pa imajo tisto prvo osnovno stopnico, da si ustvarijo nekaj trajnega. Podnajemniki ajnfoh te možnosti niso deležni. Vidite, tu nikakor ne morem preskočiti dejstva, da so za to krivi naši vrli politiki. Po vsej naši vrli državi je ogromna količina praznih neprofitnih stanovanj. Nesramni bogatuni nam jih ne dajo! Nikakor ne vidim logike, saj če sem sposoben plačevati podnajemniško stanovanje, zakaj za vruga potem ne bi bil sposoben plačevati občinsko neprofitnega? Če ga ne bi, bi pač sledila deložacija! Zelo kratek postopek, vendar imel bi vsaj možnost, ne pa, da sem deložiran že pred samo možnostjo. Skrajno blesava stvar je to, dragi moji in drage moje. Nikakor ne morem razumeti naših pametnih državnikov, saj bi od pokasiranih najemnin okrepili našo razcefrano državno blagajno in še možnost bi dali nam »zgubam«. Po svoji blesavo logični pameti nikakor ne morem mimo dejstva, da ima država s temi »praznimi luknjami« eno veliko zgubo. To vedo, le da si tega dejstva ne priznajo.

Mnogokrat pravim, da naj mi dajo eno takšno staro luknjo. Obnovil jo bom popolnoma sam, a le takrat, ko se bosta na stanovanjski odločbi svetila moje ime in priimek! No, to je vsekakor pravo pravicato fantaziranje, saj v mojem primeru in seveda primeru drugih takšni čudeži niti po vesoljni pomoti ne obstajajo. Enostavno si po zemeljskih zakonih pač ne zaslužimo te osnovne stopnice normalnega življenja. Našim vrlim politikom to zgleda »zelo« odgovarja. Vsi verjetno tudi vemo, zakaj. Zato, ker imajo denar in z njim nato, ko si priredijo čas, odkupijo za drobiž te razpadajoče luknje. Pa pustimo njihovo politiko, zato ker me ob mojem fantastičnem počutju takšno razmišljanje spravlja v zelo slabo voljo. Veste, ena veja brezdomstva je veja podnajemništva.

Jaz nas imenujem moderni klošarji. To dejstvo vsekakor drži, saj lahko kot podnajemnik z danes na jutri ostaneš brez strehe nad glavo. Nemalokrat sem doživel to neprijetno izkušnjo. Zamislite si, da se morate seliti najmanj dvakrat letno. Nič kaj prijetna slika, mar ne? Komaj se nekje kolikor toliko privadiš, že sledi premik. To jaz imenujem življenje pod visoko napetostjo. Kot vem, stanovanje za vsakogar pomeni neko določeno varnost, neko zatočišče pred vsemi zunanjimi problemi. Stanovanje je prostor, kjer se sprostiš in napolniš baterije za naslednji dan. Kot podnajemnik teh možnosti nikakor nimaš, saj imaš vedno strah, da ti bo »gazda« dal odpoved ne glede na visoko najemnino. Pa nikakor ne razumite napačno! Nič nimam proti ljudem, ki oddajajo sobe in stanovanja. Ne! Še hvaležen sem jim, saj če jih ne bi bilo, ne bi imel kaj šteti in bi bil totalni dom ulica, povezana s parkom, zapuščenimi barakami in blokovskimi stopnišči. Zapora ne štejem, saj te tam zaklepajo in še ključev ti ne dajo, dokler oni tako ne odločijo. Vidite, pri svojih letih bi si lahko priskrbel odločbo, samo ena malenkost je: moral bi namreč ubiti enega izmed vrhovnih poveljnikov. To se mogoče ne bo zgodilo nikoli, a mogoče se bo.

Veste, obstajata dve poti, no, moja malenkost vedno izbere tisto, ki je ni. Velikokrat sem že napisal, da hodim kontra, kontra proti vsem pravilom in proti vsem navodilom. To sem pač jaz! Živim zase in nikakor ne za druge, torej račune izstavljam le sam sebi. Sprijaznil sem se s svojim obstojem na tem planetu in v prvi vrsti sem se sprijaznil sam s sabo. Tako to je in tako po vsej vesoljski logiki ajnfoh mora biti. Ne sprašujem se več zakaj. Ne žrem se več s tem nerešljivim vprašanjem. Ne! Življenje je prekratka stvar in ne mislim si ga sam odvzeti. A če bi, bi to bila moja najbolj smotana stvar, ki bi jo storil. Življenje je zelo lepa, če ne celo čudovita zadevščina. Mnenje sem, da si ga vsako živo bitje uničuje popolnoma samo. No, to je vsekakor le moje malenkostno mnenje.

MNENJA SEM, DA SE USODI ENOSTAVNO NE MOREŠ IZOGNITI, IN TO NE GLEDE NA TO, ALI IMAŠ STANOVANJE ALI NE. ZA USODO NI VARNIH VRAT OZIROMA ZIDOV.

Za vsakogar na tem prelepem svetu obstaja en kos, na katerem se počuti doma. Popolnoma za vsakogar! Doma smo vsekakor v prvi vrsti v sebi ... Veste, dragi moji in moje, preveč se obremenjujemo s sosedi in premalo s samim sabo. Preprosto povedano: eden drugemu kopljemo tisto jamo, v katero bomo potem sami padli.

Pa naj bo dovolj pametovanja za danes, verjemite, list vse prenese. Baj do naslednjič in upam, da vas nisem z branjem tega pisanja preveč utrudil. Če sem vas, nisem jaz kriv!

Goran Šrok - Gogi

PISMA BRALCEV

Res Kralje vedno kupujem pri Marku v železniškem podhodu, danes pa se mi je v srce usedel Danilo na Čufarjevi. Prosim Marka za oproščanje. Sicer pa: kjer koli in pri komur koli kupim, ne gre toliko za branje, kot za to, da ljudje ne prosjačijo, ampak s prodajo svoje dostojanstvo ohranjajo. Pa tudi branje ni kar tako.

Moj prispevek dveh evrov je skromen. Navsezadnje pa se vsak plaz začne z drobnim kamnom. Upam, da nas je kupcev vedno več.

Lepo se imejte,

Janez

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO,

Podpiram vaš nov način prodaje in tiste vaše prijazne in uvidevne prodajalce, ki so vljudni in nevsiljivi pri prodaji vašega časopisa.

Tudi sam sem doživel pri Polikliniki lansko jesen, da mi prodajalec na moje veliko presenečenje ni hotel prodati vašega časopisa. Zanj je hotel imeti vsaj dva evra, in ker sem mu ponudil le evro, se je enostavno obrnil in odšel. Tudi lansko leto sem med Čopovo in Wolfovo enkrat naletel na prodajalca, ki je poleg ponujanja vašega časopisa v istem stavku še beračil, in to je ponavljal v kratkem času, ko sem bil tam, kar nekajkrat in še vsiljivo povrh. V upanju, da boste uspeli pri svoji nameri in da se vam bo prodaja v prihodnosti povečevala, vas lepo pozdravljam.

Vaš bralec Borut Zupan

POZDRAVLJENI,

ali mi lahko kdo odgovori na vprašanje, zakaj revijo Kralji ulice na Gosposki v Mariboru prodajajo Romuni? In to popolnoma nove izvide! Hvala in lep pozdrav,

Samo

SPOŠTOVANI,

verjamem, da mi boste lahko pojasnili mojo zmedo. Ko sem v petek kupila časopis Kralji ulice, se prvi trenutek

nisem zavedla, da jih prodaja tujec. To mi je kliknilo pozneje. Isto zgodbo je zasledila tudi prijateljica. Prosim, seznanite me, ali so med našimi brezdomci tudi tujci. Časopis kupim zato, ker mi je všeč, da tudi brezdomci nekaj počnejo in si tako prislužijo priboljšek. Tujci? Ne vem, kdo so. So morda ljudje, ki jih v Slovenijo pripeljejo določene osebe z namenom izkoriščanja? Zagotovo je izplen večji, kot pri beračenju. Ko smo o tem govorili v širši družbi, smo ugotavljali, da tujcev ne bomo podpirali, saj ne vemo, kdo za njimi stoji. Jih tudi hranimo? Upam, da boste povedali kaj drugega, drugačnega, vzpodbudnega. Lepo pozdravljeni,

Marjetka

Odgovor uredništva:

POZDRAVLJENI,

glede na to, da je zadnje čase prav z mariborskega konca naslovljeno na naše društvo vse več vprašanj glede Romunov in tujcev, ki so preplavili ulice Maribora ter se kot prodajalci časopisa Kralji ulice pojavljajo na mestih, ki jih sicer zasedajo »mariborski« prodajalci časopisa, smo se odločili, da vam odgovorimo na vprašanja in izpostavljene dileme.

Poslanstvo našega Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev je namreč v najširšem smislu pomoč ljudem, ki so iz takšnih ali drugačnih razlogov izločeni, prikrajšani in s tem porinjeni na družbeno obrobje. S soustvarjanjem časopisa in seveda tudi prodajo jim omogočamo, da na legalen način pridejo do zaslužka in si vsaj za silo opomorejo v sicer nezavidljivem življenjskem položaju. To je lahko odločilna pomoč na poti njihovega napredka ali celo preživetja. Ob vstopu v naše društvo in morebitnem vpisu v evidenco prodajalcev morajo interesi izpolnjevati pogoje, ki pa je v pretežni meri omejen le s polnoletnostjo. To pomeni, da njihova narodnost, veroizpoved, spol, barva kože, spolna usmerjenost, državljanstvo, starost ali zaposlitveni status (na primer: brezposeln, upokojen, zaposlen, vzdrževan, poročen, samski itd.) niso merila, na osnovi katerega bi jih izločili. Namen je ravno nasproten. Ponavadi smo sploh zadnja možnost, ki se jim ponuja. Posamezniki, ki se nam pridružijo

oziroma postanejo člani društva ali tudi prodajalci, s podpisom sprejmejo pravila prodaje in tudi pravila, ki veljajo znotraj prostorov dnevnega centra. Če jih strnem v nekaj osnovnih: prodaja mora biti do kupcev prijazna in nevsiljiva, ob čemer je beračenje nedopustno. Cena izvoda, ki ga prodajalec prevzame v dnevnem centru (v Ljubljani), znaša pol evra, prodati ga sme za en evro. Ta podatek je tudi naveden na naslovnici časopisa. Razlika petdesetih centov je torej namenjena prodajalcem oziroma prodajalkam. Prodajalci morajo ob prodaji na vidnem mestu nositi izkaznico s fotografijo, imenom in priimkom, žigom društva in zaporedno številko prodajalca, ki je odtisnjena tudi na izvodih časopisa, ki jih prodajajo. Ravno uvedba števil, ki so jasno vidne na prodajanih izvodih, je bila vpeljana, da bi se izognili kršenju pravil. V fazi včlanitve so prodajalci na nekakšni »preizkusni dobi«, kar pomeni, da sprva prejmejo le potrdilo o uvajanju v prodajo, s katerim izkazujejo svoj status. Ponavadi skušamo s pomočjo terenskega dela preverjati njihovo učinkovitost, ustrezno vedenje in odsotnost kršenja pravil. V primeru kršenja se jim namreč lahko izreče ukrep prepovedi prodaje. V kasnejšem obdobju (ko uspešno »prestanejo« obdobje uvajanja) »novopečeni« prodajalci pridobijo omenjeno izkaznico, s katero se lahko identificirajo.

Glede lokacije prodaje se dogovarjajo vzajemno, spodbujamo jih k temu, da to počnejo brez kakršnega koli nasilja (psihičnega ali fizičnega), ki ni zaželeno niti v prostorih dnevnega centra. Prodajalci naj prav tako ne bi prodajali pod vplivom alkohola ali drugih opojnih substanc. Občasno se pojavi problem prodaje na prostoru veleblagovnic ali zemljišč, ki niso javne površine. Večinoma se prodajalci sami dogovorijo z osebo, ki je v veleblagovnici zadolžena za to – na primer varnostna služba, predstojnik trgovine, občasno pa se dogovarjamo z njimi tudi zaposleni v društvu. Vse probleme, ki se pojavljajo v zvezi s prodajo, pa skušamo razreševati na rednih sestankih prodajalcev, ki sicer potekajo enkrat mesečno v prostorih društva. Kadar se pojavi potreba, organiziramo posebne delavnice za prodajalce, za katere se je izkazalo, da tako ali drugače odstopajo oziroma kršijo pravila prodaje in s tem seveda negativno vplivajo na položaj vseh ostalih.

Časopis poleg prodaje v prestolnici distribuira tudi v druge kraje po Sloveniji, saj si želimo, da bi bila pokritost našega projekta čim večja in dostopnost omogočena tako prodajalcem kot tudi kupcem časopisa. Ob tem velja omeniti požrtvovalno pomoč Škofijske Karitas, ki prevzema dostave časopisa v Mariboru in jih nato distribuira med prodajalci.

Dogaja pa se tudi to, da prodajalci prevzamejo časopise v enem kraju in jih gredo nato prodajati v druge kraje. Doslej so prodajalci večkrat – predvsem v poletnem času – šli prodajati časopise na Slovensko obalo, nekateri občasno prodajajo časopise celo na vlakih med potjo v kako večje mesto. Vse te načine prodajanja smo doslej odobraval, ker so predstavljali razširjanje časopisa na nova območja in hkrati pomenili, da so prodajalci postali iznajdljivi in dejavni.

Upoštevajoč dejstvo, da se prostori zaradi omejenih finančnih sredstev društva nahajajo le v Ljubljani in terensko delo večinoma lahko opravljamo le na področju Ljubljane, se pojavlja težava v zvezi z ostalimi kraji, saj nad tem nimamo toliko nadzora, kot bi si ga želeli ali morali imeti. Ravno zato so kakršne koli informacije s strani kupcev in širše javnosti več kot dobrodošle, saj jih le tako lahko zaznamo in skušamo razrešiti.

V primeru želje po dodatnih pojasnilih, nas lahko dobite na telefonski številki 059 022 503 ali na e-naslovu info@kraljiulice.org.

V imenu Kraljev ulice,
Mirjam Gostinčar

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike.

Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

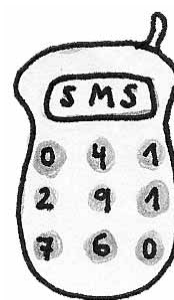
027
KRALJI
ULICE

Marljiv berač. Včeraj že okoli 3. ure zjutraj se je v neki kavarni pojavil 50letni brezposelni knjigovez Iv. Burger iz Tirolskega ter okoli gostov prav nadležno beračil. Obveščeni stražnik je Burgerja aretoval in so ga izročili sodišču.

Slovenski narod, 27. 4. 1911.

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča lahko sedaj naročite tudi po pošti! Na naslov "Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana" nam pošljite naročilnico s spodnjimi podatki, mi pa vam bomo poslali knjigo, ki jo plačate po povzetju. Cena posameznega izvoda je 6 evrov, poštni stroški in stroški pakiranja so zajeti v ceno.

NAROČILNICA

Ime in priimek:
Naslov in poštna številka:
Telefonska številka:
Število izvodov knjig, ki jih nepreklicno naročate:
Vaš podpis:

Knjigo lahko naročite tudi tako, da zgornje podatke pošljete na naš e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

Tanja San

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Avgusta Šantel ml.
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška
47 a, Ljubljana
KDAJ: do 10. 4.

KAJ: Svet Sergeja Paradžanova –
umetnost brez meja, dokumentarna
fotografska razstava
KJE: Cankarjev dom, prvo preddverje,
Ljubljana
KDAJ: do 11. 4.

KAJ: Kriki iz oprane lobanje, prodajna
razstava Kraljev ulice
KJE: KUD France Prešeren, Karunova 14
(klubska soba, 1. nadstropje), Ljubljana
KDAJ: do 19. 4.

KAJ: Andreja Gregorič, Mestni vzorci
KJE: Ljubljanski grad, Peterokotni stolp,
Ljubljana
KDAJ: do 25. 4.

KAJ: 310 milijonov let stare kamnine s
fosili
KJE: Ljubljanski grad, Ljubljana
KDAJ: čez vse leto

Predavanja

KAJ: Ádám Bodor, Okraj sinistra
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne
dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 12. 4. ob 19h

KAJ: Psihološka pomoč ženskam z
izkušnjo nasilja
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne
dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 20. 4. ob 19h

KAJ: Lenart Škof, Divinizacija in
demokracija
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne
dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 20. 4. ob 19h

KAJ: Zara Ajrumjan, Sodobna armenska
likovna umetnost
KJE: Cankarjev dom, Klub Cankarjevega
doma, Ljubljana
KDAJ: 22. 4. ob 19h

Instalacija

KAJ: Rafael Samec, Razodevanje
KJE: Ljubljanski grad, Kazemati,
Ljubljana
KDAJ: do 16. 5.

Razno

KAJ: Očistimo Slovenijo v enem dnevu!
KJE: različne lokacije po vsej Sloveniji,
<http://www.ocistimo.si>
KDAJ: 17. 4.

KAJ: Ašot Bajandur, Festival tuje
kulture: Armenija je blizu
KJE: Cankarjev dom, Mala Galerija,
Ljubljana
KDAJ: 21. 4.–23. 5.

KAJ: **Otvoritev posredovalnice
rabljenih predmetov Kraljev ulice**

KJE: Poljanska 14, Ljubljana

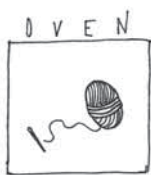
KDAJ: 13. 4. ob 17h

028
KRALJI
ULICE

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: info@kraljiulice.org.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkič

V tem pomladnem mesecu vam zvezde kažejo kar precej tako zelenih sprememb v ljubezni in tudi v poslovnem svetu. Paziti morate le na svoje zdravje, počutje in priskrbite si tudi razvedrilo. Okolica vas bo občudovala, saj ne vedo, od kje vam energija.

Za vas, ki ste rojeni v tem znamenju, se obetajo na različnih nivojih neke spremembe, predvsem pri denarju in tudi kar te naraščaja tiče, zato ne pretiravajte s stvarmi, ki vam niso všeč. Dobili boste zelo pomemben obisk, ki bo spremenil vas osebno.

Že po naravi in karakterju ste ljudje, rojeni v tem znamenju, precej drugačni od ostalih, zato se priporoča malce več zasebnosti, poležavanja ter nekoliko več zabave, ki si jo neizmerno želite. Partner bo zaradi vaše izjave postal nekoliko zmeden.

Nekoliko si oddahnite in napravite bilanco, kaj ste storili v preteklem času in kaj je potrebno še postoriti. Tako boste lažje živeli brez skrbi, saj delo, ki vas še čaka, ne bo zahtevalo posebnega truda. Prišlo bo pismo, nad katerim boste presenečeni.

Pohitite, dokler je še čas, da tisto nujno, kar imate za opraviti, opravite, saj bosta od tega odvisni vaša prihodnost in kariera. Dobro bi bilo, da svoji partnerici zaupate in ji tako pomagate k skupni blaginji. Saj jo imate radi, mar ne? Poboljšajte svoje obnašanje!

Zvezde vam za ta mesec kažejo kar precej lepih trenutkov, saj vaš planet Saturn, ki se bo nahajal skupaj z Venero v sotočju Merkurja, napoveduje, da vas bo obsijala sreča, ki ste si jo želeli. Mar veste, kaj bi to bilo? Odgovorite si s preudarno besedo!

OGLASNA DESKA

Slikopleskarska in varilsko oblikovalska kovinska dela. Cena po dogovoru. Pošten in zanesljiv.

Aleš, 051 703 653

Vsaka pesem se enkrat izpoje, tako se je spela tudi pesem naše sodelavke. Draga Katja, zelo mi je žal, da zapuščaš naše društvo. Posebno bi se ti rad zahvalil za tvoje sodelovanje in za ves tvoj trud. Zelo veliko sem si zapomnil, kar se tiče pisanja člankov, velikokrat si me spravila s člankom na pravo pot, kajti marsikateri moj članek mogoče ni imel ne repa ne glave. Želim ti veliko uspeha v nadaljnjem življenju in si srčno želim, da se bodo naše poti še srečevale. Sladkal ne bom nič, kot si me ti učila, kajti za mene si bila ti sladka dovolj.

Vse naj naj ti želi tvoj pavliha Roman!

Rada bi se zahvalila gospe, ki mi je pomagala s tem, da se je odzvala na moj oglas. Vem, da vam ne morem povrniti finančno, se vam pa iz srca zahvaljujem za vse.

Saša H.

Prosim dobre ljudi, če bi kdo lahko podaril delujoč mobilni telefon, odkodiran za Mobitelovo omrežje.

Saša H., 051 297 384

Iščem dobrega človeka, ki bi mi podaril računalnik.

Andrej, 051 762 512

KAJ MI POMENIJO KRALJI ULICE

Lani meseca aprila sem bil v Miklošičevem parku, ravno sem ostal brez nastanitve in sem pomislil, da grem do Kraljev ulice, ki so bili takrat na Poljanski 14. Ko sem prišel tja, sem počakal še eno uro in Kralji so se odprli. Pričakala me je prijazna svetovalka in tako srčkana Nina. Spoznal sem tudi Majo in druge. Če ne bi bilo Kraljev, bi bilo vse pusto in brez veze. Senad H.

Zahvaljujemo se pekarni Legiša z Viške 46 v Ljubljani, še posebej gospe Tatjani Legiša za sladke dobrote, gospe Danici Simšič pa za prijazno dostavo. Kralji ulice

V društvu Kralji ulice sprejemamo tudi hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Pražakovi 6 (vhod z Miklošičeve) zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralke in bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju. Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

Več na: www.podari-plockevinko.si.

DVD-TROJČEK V ULIČNI PRODAJI!

Bralke in bralce obveščamo, da je DVD-trojček, ki vsebuje tri kratke filme: Rent a Žicar, Marko in Promo film Kralji ulice, še vedno v ulični prodaji. Povprašajte zanj pri svojem uličnem prodajalcu ali prodajalki!

Cena DVD-ja je 3 evre, polovica tega zneska pripada osebi, ki ga prodaja.

Izšel je tretji zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Street stripnik 3. Cena stripovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

TEHTNICA

Ves čas boste mislili na ljubljeno osebo, ki je celo vaša sodelavka. Pri sebi opazate spremembe, predvsem v ljubezni in v poslovnem svetu. Pazite, da vas ta val trenutne sreče ne odnese daleč stran od bližnjih prijateljev.

ŠKORPIJON

Povsod, kjer se nahajate, radi zabavate ljudi na vse načine, zato vas ima okolica kar rada. Nadaljujte s tem še naprej in uspeh ne bo izostal. Ne v ljubezni in še kje ne. Sporočilo, ki bo prišlo, vas bo spravilo na noge. Saj ne boste verjeli, toda pustite se presenetiti.

STRELEC

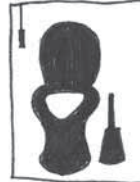
Sedaj ko ste si uredili svoje življenje, tako kot ste si ga želeli, vam ne preostane drugega kot to, da se sprostite in vzamete čas, da pišete spomine, pogledate v preteklost svojega življenja, napravite izračun – in da uživate v krogu svoje družine! Je že čas ...

KOZOROG

Še zmeraj vas ni srečala gospa pamet, saj mislite, da imate vedno prav, toda tokrat se pošteno motite. Svojo trmo pošljite na čakanje! Dobro razmislite, preudarite in nato naredite pameten korak. Videli boste, da ste ravnali prav. Pazite na zdravje!

VODNAR

Za vas je znano, da ste radovedni in razgledani, zato nadaljujte tako še naprej in kmalu boste uspeli tam, kjer je vaš cilj. Izogibajte se takih ljudi, ki gojijo zavist, ko vidijo, da vam gre dobro od rok. Obnašajte se do njih tako, kot da ni nič, in vse bo v redu.

RIBI

Tudi ribam kaže na boljše čase, vendar pa sta priporočeni zmernost ter vztrajnost povsod, kjer koli se nahajate. Obogatite si duhovno in materialno bogastvo na način, ki vam ustreza. Srečali se boste z osebo, ki vam je nekoč pomenila veliko, zato ne odlašajte!

030
KRALJI
ULICE

RAZVEDRILO

»Ne vem, ne vem,«
je vedeževalka zmajala z glavo,
»čaka vas črna prihodnost.«
»Nič hudega, sem je že navajen.
Sem namreč dimnikar.«

Zmajček

PO PASJE

»Kako kaj živiš?«
»Grozno slabo, še psa sem prodal.«
»Zakaj pa?«
»Če že živim po pasje, se bom pa še lajati naučil.«

Jože Galin iz Trziča

CIKCAK

Pride Lojze v lokal, kjer se zbirajo zaposleni na RTV Slovenija. Ker je dolgo čakal, da ga natakar postreže, je vprašal soseda za šankom, kdo so ti ljudje, da jih natakar tako ažurno streže. »Veste,« mu odgovori, »to so zaposleni na RTV-ju.« Lojze še malo počaka, potem pa glasno reče: »Jaz sem tudi pred leti delal na RTV-ju. In glej, natakar ga takoj postreže, a ga vseeno radovedno vpraša: »Kaj ste pa počeli na RTV-ju?« »Veste, gospod natakar, hranil sem zajčke za Cikcak reklamo. Ko so reklamo ukiniteli, so mene vrgli na cesto.«

Andrej G.

POZOR — NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujete za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Nagrajenci pravilno rešene marčevske križanke oziroma sudoka so **Erika Lipičnik** iz Maribora, **Nada Novak** iz Rač, **Stojan Novak** iz Ljubljane, **Ana Škufca** iz Trziča in **Oton Unuk** s Ptuja. Vsem iskreno čestitamo!

MAGIČNI LIK

Gregor B. Hann

Vodoravno in
navpično:

- (1) vsakdanje živilo,
ki se ga je povsod,
- (2) del človeškega
telesu,
- (3) uboj,
- (4) trdo po angleško.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

AFORIZMA

Slovenija – maksimalna
zgodba o minimalni plači.

Jure Kunaver

Kdor živi v zmoti
(mu je oproščeno),
se lahko včasih zmoti.

Josip Kalašnikov

SUDOKU

					5		2	
	4	2	6			3		
		3				6		5
					9	1	6	4
		8				5		
9	3	6	5					
8		1				2		
		7			2	9	1	
	6		9					

Kajenje zmanjšuje okus pol lakoti,
krajša delovno dobo na cesti in
ohranja vitko linijo. Ministrstvo za ulico.

KATJA² & GOGI & KARMEN

Lepo je biti klošar! Tudi klošarji znamo zbirati lepe stvari, zato sem izbral Katjo in Karmen!

Gogi

